

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАТН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молотий Колос

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ (МДС)

Виходить з 6 грудня
1939 року

№ 30 (4109).

СУБОТА

14

ЛИПНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

«Мол», «Мод» і таке інше...

Ви патріот? От не кривіть душою — Вам же хочеться бути добре вдягненим патріотом? Зусилля тут мінімальні: ідіть до мануфактури і купуйте, купуйте... Там все біляше товарів зі скромними дописами на ярликах «Мол», «Мод» і таке інше. Але за скромністю не приходати й того, що симпатичні літні, осінні й зимові моделі пальт та інших виробів — саме Кіровоградської швейної фабрики.

У цьому році підприємство освоєло випуск 84 моделей одягу, половина з яких — власні; 18 моделей

підуть з індексом Н (новинка), 1 модель — з Д (за договірними цінами). А цифра 65 дає підстави ще для одного предмета гордості — аж на стільки обновились їх асортимент.

Розроблені для наступного сезону конструкторами Г. Ваніною, В. Шевченко та Н. Щитновською моделі надійдуть у продаж, як передбачається, вже у III—IV кварталах 1990-го. А що це буде — демонструють панночки, що обабіч.

Фото В. ГРИБА.

ШПРИЦІ З ТОРОНТО

ПРИВЕЗЛА КАНАДКА, УКРАЇНКА ЗА ПОХОДЖЕННЯМ ПАНІ РАЙСА МАЧУЛА

— Коли я була маленька, то дуже хворіла, можливо, лікувалася в цьому шпиталі, — так розпочала свій виступ пані Райса. Представив її медперсоналу обласної дитячої лікарні голова міської організації Руху В. Бондар. Райса Мачула розповіла про життя української

діаспори в Канаді, стан національної освіти, свідомості українців. За фахом вона медсестра, працює в будинку для старших святих Петра й Павла (правда ж відрізняється назва від нашого будинку престарілих). Сім'я їхня потрапила за кордон, коли вона була малою дівчинкою, це

перший її приїзд на Україну.

— Ми в Канаді збирали кошти, медикаменти для допомоги дітям Чорнобиля, — говорить пані Райса. — Українці наші — то, в основному, вихідці із західних областей, знають в Канаді Львів, Тернопіль, Київ. Про Кіровоград мало хто чує. А я ж народилася тут, родичі мої живуть на Кушівці. Треба нам налагодувати зв'язки, єднатися

для щастя і незалежності нашої України.

2 тисячі одноразових шприців і 1,5 тисячі антибіотиків, цукерки, гумки, олівці, передала Райса Мачула обласній дитячій лікарні.

— Це багато чи мало! — запитує головного лікаря Г. М. Даценка.

— На добу нам треба 3,5 тисячі одноразових шприців, — говорить Григорій Михайлович. — Але в даному випадку

важлива увага, факт наших зв'язків.

— Ось зібралися лікарі, медсестри, слухають нашу землячку з далекої Канади. Чи це було б можливо ще років п'ять-шість тому!

— Думаю, так. Ще в 1972 році нам написав листа українець з Канади Філіп Путрія. Очевидно, маленьким лікувався тут, потім згадав, прислав нам гроші загальною сумою близько мільйона доларів. Ми послали йому альбом з фотографіями нашої лікарні, Кіровограда. Потім зв'язок ур-

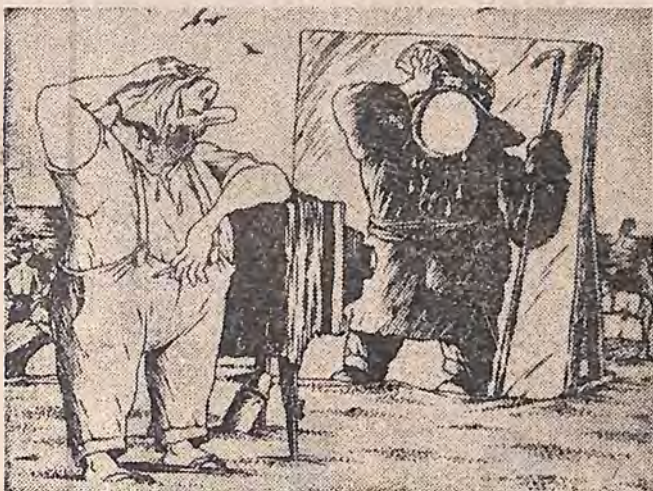
вався, мабуть, він помер. Голова профкому В. Г. Вечеровська ознайомила гостю з музеєм лікарні. Побувала Р. Мачула у відділенні патології немовлят та другому інфекційному.

Пані Райса відповіла на запитання. Їх було немало. Їй, медпрацівнику за фахом, було про що поговорити зі своїми радянськими колегами.

Пані Райса люб'язно згодилася дати інтерв'ю для «Молодого комуніста», яке читайте в наступних номерах газети.

Наш. кор.

КОВТОЧОК СМІХУ

КІПЛЯТЬ політичні пристрасті, держава стогне від економічних проблем, труднощі побуту, інфляція. Щоденні образи в чергах, конфлікти... Все це важким тягарем лягло на плечі жителів нашого міста, гнітить і давить. Все рідше можна бачити веселих, безтурботних людей. Нам уже набагато простіше огризнутися, ніж від душі розсміятися.

І раптом, наче ковток свіжого повітря, з білозубою посмішкою вітає пішоходів веселий бородач з афіші виставки карикатури київського клубу художників-карикатуристів «Архігум». Люди зупиняються і... усміхаються. І відразу нібито ледь попускає. А після відвідання виставки, яка експонується в Кіровоградському художньому салоні, виникає почуття внутрішнього звільнення.

Київський клуб художників-карикатуристів з'явився на світ 1 квітня 1983 року. Якщо ви спроможні розсмішити одну людину — це гуманний вчинок, оскільки сміх, як відомо, має благотворний вплив на організм і навіть продовжує життя. Якщо ж ви розсмішили одразу кілька чоловік — це вже архігуманізм, звідси і назва клубу «Архігум». Клуб брав участь в міжнародних виставках та конкурсах у Болгарії, Югославії, Італії, Японії, Канаді, Кубі. 5 спеціальних призів у Японії, 4 — в Італії, перше та третє місце в Югославії, третє місце у Канаді. Роботи членів клубу можна бачити на сторінках багатьох радянських та закордонних видань.

І. ГОЦУЛ.
Репродукція В. ГРИБА.

СТРАЙК ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИХ ШАХТАРІВ

11 липня проходив добовий політичний страйк шахти «Світлопільська», «Верболозівська» та частково імені Ленінського комсомолу об'єднання «Олександрівугілля». Страйкарі вимагають відставки уряду СРСР (за невиконання відомої постанови № 608), уряду УРСР, деідеологізації промисловості, армії, КДБ і міліції, націоналізації майна КПРС.

На інших трьох шахтах об'єднання (дві з них в Черкаській області і шахта «Новомиргородська») пройшли мітинги на підтримку вимог шахтарів Донбасу і Кузбасу.

Як повідомив нам директор об'єднання з виробництва С. П. Артюхов, шахтарі в середу, 11 липня, зібралися біля будинку міському партії. Велася дискусія між керівництвом міста і страйкуючими. В Олександрію прибув секретар обкому партії В. І. Мяснянкін. Мітинг проходив дисципліновано, без порушень правопорядку.

Наш кор.

ФАХІВЦІ-ПСИХОЛОГИ, СОЦІОЛОГИ...

При Кіровоградському обкомі комсомолу розпочала свою роботу господарсько-лабораторія з проблем соціального становлення молоді людини.

Прочитавши це повідомлення, у деяких читачів може виникнути запитання: знову комсомол придумав щось несусвітнє, другорядне. Але це лише перша спроба захистити хоч деякі права молоді людини.

Метою лабораторії є виявлення тенденцій, які мають місце у молодіжному середовищі, вибір оптимальних соціальних структур, які будуть допомагати гармонізації особистості в процесі соціалізації, підвищення науково-теоретичного рівня, підготовки молоді і її професійного становлення.

Перші кроки вже зроблені. З 2 липня на базі Будинку політосвіти Кіровоград-

ського обкому Компартії України розпочали свою роботу курси «Абітурієнт-90». До проведення занять залучені найкращі фахівці вищих і середніх навчальних закладів міста, психологи і соціологи, які допоможуть молодій людині зробити усвідомлений вибір майбутньої професії, впорядкувати раніше набуті знання з тих предметів, які поглиблено вивчаються в навчальних закладах; вселити впевненість абітурієнта у свої сили.

Ми готові співпрацювати з усіма, хто не байдужий до молодіжних проблем і має досвід в їх вирішенні. Якщо у вас є свої конкретні думки, програми, пропозиції, звертайтеся по телефону 4-43-75 — навчально-методичний центр при Кіровоградському обкомі ЛКСМУ (МДС).

А. КРОЛІВЕЦЬ, директор УМЦ.

ХОЧ РОЗУМІВКА Й НЕ У ФРАНЦІЇ

— Ви чули? Вчора обрано «міс-Розумівка» і «містера-Розумівка», — передавали бабусі в селі одна одній. Хоч слова «міс» і «містер» вживали у своєму лексиконі старенькі вперше, та про значення їх здогадувалися. Переповідали цю новину без сарказму, а з деякою радістю, мовляв, ось маєте, — дійшла цивілізація і в наше далеке від Москви і Парижа село!

Хто ж стали володарями цих високих титулів? На превеликий жаль, не місцеві дівчина і юнак, а

заїжджі — старшокласники Кіровоградської середньої школи № 11. Як вони потрапили в село?

Рівно двадцять років тому на базі майже всіх господарств Олександрівського району шолита починали діяти табори праці і відпочинку старшокласників шкіл Кіровограда. Діти допомагали збирати врожай, заготовляли на зиму корми. Та по закінченню екзамнів все менше міських учнів приїжджало в села. Чи то поту і сапи боялися, чи щось інше. А декілька років тому у Мало-

висківському районі стався міжшкільний комбінат і вже юні кіровоградці, забувши про Кримки і Івангород, Підлісне і Цвітне, їхали влітку працювати туди.

І лише юнаки і дівчата Кіровоградської середньої школи № 11 не зраджують традиції, закладені рівно два десятиріччя тому. Їх дорога після екзамнів в Розумівку.

Це село заховалося серед ставків і лісів. Та не тільки мальовничі природи вабить сюди молоді. З року в рік старші учні розповідають

меншим, як раді їм у Розумівці, які гостинні люди там. І вже ті наступного літа їдуть сюди самі.

Цього літа колгоспу «Червоний прапор» допомагали 200 учнів (дві зміни по 100 чоловік). Коли йшов дощ і в поле вийти не дозволяв розмоклий ґрунт, діти, наводили порядок на току, а в складах, тракторній бригаді. А у дні сонячні поспішали у поле.

За весь період дівчата висадили 11 гектарів капуст, гарбузів, кабачків, 20 гектарів цукрових бу-

ряків. А хлопці заготовили 80 тонн сіна. Працювали вони в основному на розвантаженні сіна.

Як неповнолітнім, робочий день їм було встановлено з 10-ї до 13-ї години. А після роботи — відпочинок. Табір праці і відпочинку розміщувався у місцевій школі. Тож щовечора тут проводилися цікаві заходи. Обрання «міс-Розумівка» і «містера-Розумівка» один з них. Піснями, жартами, веселощами наповнене завжди було подвір'я.

Та й спортивні змагання школярі проводили. А

на поєдинок з волейболу колгоспну команду запросили. Хоча й програли кіровоградці тоді, та у радісному настрої залишили волейбольний майданчик обидві команди.

— Чи не чули, будуть діти з Кіровограда у нас і наступного літа? — перепитують бабусі у Розумівці і додають, — з ними село оживає, якби такі приїхали...

Г. ПІЛЬТЯЙ.
Олександрівський район.

ЩЕ НЕ ЗРОБЛЕНІ» «ВИСНОВКИ

АНОНС

На 9 сторінці цього номера ви зможете прочитати редакційний матеріал під такою назвою, де йдеться про резонанс на наш критичний виступ «Навілізаціїна одісея» від 2 червня ц. р. Кореспонденція була написана ще у червні, але в зв'язку з тим, що події навколо цієї історії набирали непередбаченого характеру, ми вирішили трохи почекати з його опублікуванням. Однією з головних причин було те, що, незважаючи на виданий

сімейному підприємству Падурців ще 15 червня ордер на службову тримісячну квартиру, їх там все одно не приписували. У двоборстві Закону і начальниці міського житлово-комунального управління А. М. Семенюка, в чистому відданні є квартира, останній майже цілий місяць виходив переможцем. Тільки завдяки міцним ногам, впертому характерові і залізним нервам Ольги і Володимира Падурців одержали 10 липня бажані штампи у паспортів.

Крім цього, у ході майже місячних візитів по начальницьких кабінетах, поволи з'ясувалися істинні причини і винуватці тривалої тяганини із припискою, про що начальник міськжитлокомунуправління знає, певно,

найкраще... Так що в цьому випадку звинувачення проти колишнього начальника жеду-10 З. Ф. Янке тільки прикрилися...

Тепер, коли питання з припискою у підприємстві вирішиться, на черзі інша проблема — робота. Зараз вона знову зав'язується в тугий вузол протиріч. Не збираються відступати Падурці, не змирилися «з поразкою» їхні опоненти. Адресуються в різні інстанції нові петиції, з'являються на світ різноманітні чутики і домисли. І тому давно пора, щоб останнє слово у цій справі сказав Закон, щоб висновки, нарешті, були зроблені, а кожен учасник цієї негарної історії одержав, як належить, по заслугах.

«А ДІТОЧКАМ УЧИТИСЯ ТРЕБА»

— Чому? — адивува-
лася заступник начальни-
ка облвиконкому Т. Т.
Дмитренко, коли я «по-
скаржилася», що в управ-
лінні народної освіти від-
мовилися повідомити про
те, скільки шкіл будує-
ться по області.

— Хотіла б я сама зро-
зуміти чому, — відповіла
я Тетяні Тимофіївній. —
Очевидно Л. П. Заєрко,
до якої мені порадив
звернутися заступник на-
чальника управління народ-
ної освіти О. О. Медве-
дєв, дещо переплутала
будівництво шкіл на Кі-
ровоградщині з об'єкта-
ми оборони...

Власне, я не збиралася
починати статтю з цього
епізоду, але сам факт
такого ставлення до
журналістів у співробіт-
ників управління народ-
ної освіти викликав, ска-
жу відверто, обурення.
Невже за кожною дріб-
ницею треба звертатися
до начальства?

— Дані про будівництво
на Кіровоградщині шкіл
не засекречені, — запе-
речив мені заступник на-
чальника ГЛАВПУЕ А. Д.
Донченко, до якого я
звернулася вже за реко-
ментацією Т. Т. Дмитрен-
ко. — Ознайомлю я вас
із цими даними. На Кіро-
воградщині у цьому році
планується ввести в дію
7 шкіл на 6410 учнівських
місць, що будуться за
рахунок капіталовклад-
ень. Завершується бу-
дівництво школи на 1568
місць у Кіровограді. В
обласному ж центрі до-
будовується школа № 33
на 320 місць. До кінця
1990 року, а в деяких міс-
цях до початку нового
навчального року введу-
ться об'єкти в Олександрії,
Бобринецькому, Ма-
ловисівському, Долин-
ському, Новоархангель-
ському, Новгородківсь-
кому районах. В цьому ж
році за рахунок колгосп-
ів завершується будів-
ництво ще чотирьох шкіл
на 1042 учнівських місць.
Отже по області буде-
ться 11 шкіл на 7452 міс-
ця. Крім того, іноземни-
ми будівельниками бу-
дується школа на 1640
місць у самій Долинській.
Такі справи, і ніяких сек-
ретів у цих цифрах не-
має. Вас цікавить, зви-
чайно, як іде будівництво?

Сказати, що все нормаль-
но, аж ніяк не можна.
Ось дані за 5 місяців.
Візьмемо Олександрію.
З 1,2 млн. карбованців
освоєно 0,43 млн. Або
школа № 33 у Кіровогра-
ді. З виділених на будів-
ництво (тобто добудову)
112 тисяч освоєно 28 ти-
сяч карбованців...

У цьому місці я пере-
б'ю Анатолія Дмитровича
і вже від свого імені ска-
жу, що жодна з новобуд-
ов Кіровоградщини не
відповідає потребам ча-
су. Ми сьогодні дуже ба-
гато говоримо про пере-
вантаженість шкіл. Гово-
рять не тільки люди за-
цікавлені (батьки, вчите-
лі), але й всі, кого турбує
виховання підростаючо-
го покоління. В недавньо-
му інтерв'ю голови мі-
ськради В. Г. Мухіна,
опублікованому нашою
газетою, йшлося про те,
що починати наводити
порядок у нашому місті
треба з реформи народ-
ної освіти. А цієї рефор-
ми аж ніяк не можна че-
кати в тих умовах, в яких
сьогодні розвивається
школа. Нижче я ще ска-
жу про ті школи, введен-
ня яких сьогодні чекає-
ться, чим вони не влаш-
товують, навіть при тому,
що все завершується
вчасно.

Якщо брати лише наш
обласний центр, то, як
розповів мені заступник
голови міськвиконкому з
питань народної освіти,
науки, культури, спорту,
у справах молоді М. С.
Чигрин, сьогодні понад
30 процентів шкіл пере-
вантажені. Мінімум 8 шкіл
треба побудувати, щоб
зняти навантаження. Вве-
дення школи на Беляєва
(за іншими документами
вона значиться як школа
по вулиці Волкова) дасть
можливість зняти наван-
таження із шкіл № 19 і
№ 9. А взагалі із школа-
ми по місту погано. Ро-
ків 10 у Ленінському ра-
йоні, наприклад, шкіл не
будували зовсім. Вирос-
тають нові мікрорайони,
а школи там ще лише на-
мічаються чи й зовсім
далекою перспективою
уявляються. Ось 102 мі-
крорайон (це вулиці Па-
цаєва, Попова, Героїв
Сталінграда, Жадова) —
будівництво школи тіль-
ки почалося, і оскільки я

живу в цьому районі, то
можу заповнити — надто
довго триватиме нуль-
вий цикл.

Як пояснити, що так
довго триває будівництво
шкіл — із житлом краще.
З одного боку це добре,
але з іншого... Плануван-
ня і будівництво повинно
йти у комплексі. У нових
мікрорайонах живуть пе-
реважно молоді люди,
тут багато дітей. Збуду-
вати одну школу це все
одно що 20-квартирний
будинок, а одна школа
може задовольнити пів-
тори тисячі сімей. Прав-
да, особисто у мене не
викликають великого оп-
тимізму наші велетенські
школи, де вчителі навіть
не всіх дітей і запам'ято-
вують відразу. А вчитель
же повинен знати не тіль-
ки прізвище, а навіть
якого кольору очі у його
вихованця. Ось завершу-
ється будівництво на Бе-
ляєва (завершиться воно
повинно було ще в мину-
лому році, між іншим). Я
там була. Прекрасна, ве-
лика, світла школа. Але
хіба можливо тут говори-
ти про відповідне вихо-
вання? Навіть обійти шко-
лу важко.

— Як ви до цього ста-
витеся, — запитала я у
виконроба В. І. Швеця,
який згодився бути моїм
«гідом» на новобудові.

— Так само, як і ви, —
сказав Віктор Іванович. —
Не подобаються мені ці
гіганти. Але не пише
в цьому справа. Ви говори-
те, яка прекрасна школа...
А ви знаєте, що вона не
відповідає сучасним ви-
могам будівництва. Ма-
ло коштів. На таку «ма-
лину» потрібно мінімум
два мільйони. Відпущено
значно менше. Матеріали
закладені дешеві. А між
іншим «скупий платить
двічі».

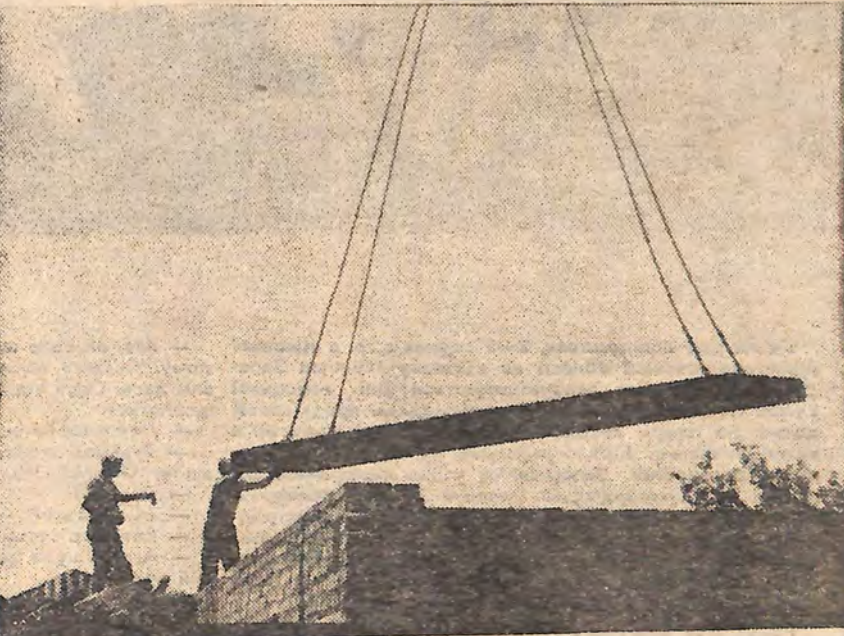
На моє запитання, чому
так затяглося будівни-
цтво, Віктор Іванович по-
слався на відсутність буд-
матеріалів і пояснив, що
за рік робили те, що
можна було закінчити за
квартал. Оглядаючи бу-
дову стороннім оком і не
бажаючи когось зумисне
ображати, повинна сказа-
ти, що якість будівни-
цтва теж залишає бажати
кращого. Школу ще не
встигли здати, а вона вже
позатікала в деяких міс-
цях. Що ж буде далі? Не
знаю, дешевизна і брак
матеріалів чи дешевизна
робочої сили тому при-
чиною.

Нарікання на погане
постачання ви можете по-
чути на будь-якій шкіль-
ній новобудові. Напри-
клад, Бобринецький ра-
йон. Тут, як уже було ска-
зано, будується 2 школи.
Замовник однієї колгосп
(Новгородківська школа),
Мирнянська будується
змішаним способом. До-
речі, коли ми говорили
про перевантаженість шкіл
у Кіровограді, то в тако-
му ж ракурсі, але з дещо
іншими мотивами можна
розглядати і проблеми
районних та сільських
шкіл. Їх просто не виста-
чає. Завідуючий Бобри-
нецьким районом О. В. Кі-
з'яєв сказав, що за остан-
ні 3—4 роки в районі по-
будували 6 шкіл. Це по-
суті перша п'ятирічка,
коли школи почали буду-
ватися. Становище кате-
строфічне — більшість

шкіл району знаходиться
у прилаштованих примі-
щеннях — панських маєт-
ках. На сесії районної
Ради, яка емоціями не
поступалася Верховній
Раді, всі депутати одно-
голосно висловилися за
планове будівництво шкіл.

Висловитись вислови-
лись, однак завідувач
райвно добре розуміє,
що приймати рішення —
це ще не значить його
втілити. Звичайно, школи
будуватимуться, але ви-
ростають і складності. І
знову, як в десятках ін-
ших місць, почула я сто-
гін з приводу відсутності
матеріалів. «Погано з ка-
белем, будматеріалами,
обладнанням для кухні, —
говорив Олександр Васи-
льович. — Ось Новогра-
дівську школу через мі-
сяць здавати, а кухні не-
має. Можливо, хоч ви до-
поможете вплинути на Кі-
ровоградську УПТК? Доки
можна водити за ніс».

Нам би дуже хотілось
допомогти і Новоградів-
ській школі, і Мирнів-

ський, де довелося побу-
вати в останній час. Що
стосується села Мирного,
то роботи тут непочатий
край, але виконроб ПМК-
137 «Кіровоградськбуд»
О. С. Косенко запевняє,
що 1-го вересня школа
прийме учнів. А дізнав-
шись, що після Мирнів-
ської школи ми з фото-
кором збираємося наві-
датися на будівельний
майданчик Новоградівки,
запевнив, що здати шко-
лу раніше, ніж Новогра-
дівка. «Можете про це
написати!» — наполягав
Олександр Семенович,
що ми й виконуємо.

100-процентна влевне-
ність виконроба Косенка
і інших будівельників, у
першу чергу комсомоль-
ця Леоніда Молодчука і
муляра В. І. Табарасова ра-
дує. Однак, це не значить,
що на Мирнівському об-
'єкті мир і благодать. Шко-
лу на 162 учнівських міс-
ця, яку почали будувати
в жовтні минулого року,
яке давно б закінчили,
коли б не традиційні не-
приємності з будматеріа-
лами. Але не на їхню від-
сутність нарікає насампе-
ред виконроб Косенко, а
на складності з достав-
кою. Те ж саме і з буді-
вельниками. Через відсу-
тність транспорту роботу
вимушені починати на
годину пізніше і на годи-
ну раніше закінчувати. Та
і в період робочого дня

частенько доводиться ро-
бити перекури (а де бра-
ти цигарки?!).

— Знаєте, що нам за-
важає нормально робити
свою справу? — говорив
двадцятисемирічний Лео-
нід Молодчук. — Міжна-
ціональні конфлікти, різні
розмежування настроїв.
Ми хочемо нормально
працювати і заробляти
гроші, а як це робити, ко-
ли того немає, іншого...

— А ще постає пи-
тання, — втрутилася бу-
дівельник Н. І. Сафонова,
— чому на будівництво
не йде молодь. Ось я
пенсіонерка, хто мене
замінить? Пресвята Бого-
родиця! Права якісь ка-
чають на з'їздах і сесіях,
а діточкам вчитися ніде!
Надія Іванівна торкну-
лася великої проблеми.
Мені доводилось бувати
на різного рівня нарадах,
де йшлося про незайня-
тість підлітків, молоді,
що призводить до зни-
ження соціальних умов
життя, зростання злочин-
ності тощо. В той же час
саму молодь мало турбує
незайнятість; повага і лю-
бов до праці і людей
праці у неї відсутня. Зда-
ється ми знову повертає-
мося до початку розмови.
Все залежить від вихо-
вання. Якщо ми зуміємо
подолати численні труд-
нощі, якщо розвантажимо
школи, переведемо дітей

із прилаштованих пан-
ських маєтків у нові, су-
часні приміщення, тоді
буде більше підстав го-
ворити про виховний про-
цес.

Сьогодні стан будівни-
цтва шкіл на Кіровоград-
щині коливається між
знаком плюс і мінус, схи-
ляючись все ж у бік не-
гативу. Зіграла свою роль
і звітно-виборна кампа-
нія, період, так би мови-
ти, беззавдя, коли одно-
му керівнику вже не бу-
ло справи, іншому — ще
не було. А також перехід
на нові умови господарю-
вання, як і самі перебу-
дові процеси у будів-
ництві з масовим відто-
ком робочої сили у коо-
перативи оголили місця
на будівельних майдан-
чиках соцкультпобуто-
у. Про це мені багато і
скрушно говорила Т. Т.
Дмитренко. Ні, вона не
тужила за силовими ме-
тодами, хоч треба зізна-
тися, там, де влада голо-
ви колгоспу чи ще яко-
гось голови крутіша, то
справи рухаються швид-
ше. Майбутнє не за сило-
вими методами, а за еко-
номічною зацікавленістю.
Але вже сьогодні «діточ-
кам вчитися треба», як
сказала навчена досвідом
Ніна Іванівна Сафонова.

Валентина ЛЕВОЧКО.
Василь ГРИБ (фото).
м. Кіровоград —
Бобринецький район

ІСТОРИЧНА
ПАМ'ЯТЬ

«А ГОЛОВА — ВОНА ОДНА!...»

ДО 500-ЛІТТЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ СІЧІ

Як ми вже повідомляли, 2—5 серпня ц. р. в Нікополь Дніпропетровської області на відзнаку 500-ліття Запорізького козацтва започатковуються Дні козацької слави. Починається повернення нащадкам предківської слави. До історії волелюбного Запоріжжя причетні й землі нинішньої Кіровоградщини, де були колись терени Вольностей Запорізьких, усіяні козацькими знамінками. Бугогардівська паланка Війська Запорізького, що охоплювала майже всю нинішню Кіровоградщину й шмат Миколаївщини, була північно-західною волостю запорізьких володінь. Чимало доленосних історичних подій пам'ятає ця земля. Про одну з таких сьогодні повідіє читачам краснавець-любитель.

Ранок, літо, благодать...

Раптом мушкетний постріл розбудив, здавалося, споконвічний спокій. То вартовий від дороги дає знак: хтось наближається. Миттю галявинка ожила. Озброєні молодці позаймали наперед визначені місця, готуючись до можливого нападу, зазмерли. Часи неспівні... Аж ні, не нападники прийшли на пасіку кошового Сірка. Козаки впізнали Олексу Бороду і братів Темниченків із Куцівського куреня. Ще якісь люди підходили з ними. Борода випередив інших:

— Відсипається, панове! Лядські звичаї позаводили? Ми відпочинку не знаємо, ворогів виловлюємо, важаючи головою, а кошовий, іч, у холодочку притих!

Із куреня босоніж, у кожусі наопашки, вийшов миршавенький дідок. Кирпатий вид, довірливі вицвілі очі, ніби призначені якомусь сумирному гречкосієві, та дісталися з божої волі грізному отаманові, чие ім'я гриміло по всіх саїтах.

— Щось ти, горобчику, високо забираєш...

Нехитрі Сіркові слова не давлені кригою, проте молодик знітився нараз, почав пояснювати:

— Всю ніч, батьку, ішли від Ігулу. Спіймали ми там якогось чоловіка. Каже, що дорошенківський він. А прямував на південь і віз півтора десятка колодників, мабуть, у гостинець нехристам. Татари ще з ним були, та ми їх порубали.

— Хто ж ви будете, люди добрі? — звернувся до гурту прибулих отаман.

— Ми, батьку, козаки з лівого берега, — виступив один у подертому жупані, — Миргородського полку, багачкої сотні. Дорошенко в Очаків хотів віддати нас у неволю. Спасибі, запоріжці вирятували.

— Ага, он воно що! Вертайтеся ж тепер із богом додому. Скажіть моїм хлопцям, щоб на дорогу харчу вам дали. Ось і від мене вам трохи грошей, може, знадобляться.

— Дякуємо, батьку! Вік не забудемо твоєї доброти.

— Бувайте здорові, сокола, а де той, котрий вас віз на Очаків? Ото, мабуть, виряджений, як півень?

— Так, він!

— Ти що таке! — спідлоба глянув Сірко.

— Ротмістр гетьманської корони Іван Мазепа.

— Ага! А куди це тебе, ротмістре Мазепо, спорядив мій кум Петро?

— Пан гетьман не велів казати того нікому.

— Та то ж кум Петро у себе в Чигирині не велів, а тут, на Запоріжжі, я й батько, я й дядько... Не хочеш розказувати, то поїдемо на Січ, а там товариство розбереться.

— О, я добре знаю звичаї запорізькі і тому, сподіваючись на приязнь пана кошового, змушений усе повідати!

— Ну, то й добре. Браття запоріжці! — гукнув кошовий Олексу Бороду і Темниченків. — Ось вам карбованець. Майте за важку службу. А ми з паном Мазепою побесідуємо під грушею, та й поснідаємо заодно. Гей, кухарю, поклоніться!

Кухар не загаявся. Смачно запарувала на аюпаному під старою грушею столику пшоняна каша із салом, з'явилися молоко, мед. Запишалась посередині невеличка карафка. Хазяїн і бранець сіли.

— Погані справи вершить Петро Дорофійович, — почав Сірко, наливши собі й Мазепі. Той відпороз ножем вилогу кунтуша, дістав листи дорошенківські до хана й передав кошовому. Тільки після цього спорожнив свою чарку.

— Так, недобре вчинив пан гетьман, проте діватись нікуди. Самі, Іване Дмитровичу, знаєте, що і як. Із-за Дніпра Ромодановський із Самойловичем тиснуть. Річ Посполита із заходу дихнути не дає. А Україну ж якось рятувати треба... Пан Дорошенко гадає, що, може, і Туреччина у пригоді стане.

Сірко приязно поглядав на співбесідника. Кивав згідливо головою, заховаючи до розмови.

— А чого варті ми, українці, самі? П'ять гетьманів водночас... Ханенко на ляхів спирається, Суховій — на Крим. Самойлович за царем руку тягне. Юрась Хмельниченко, славного батька дурний син, під турка піддав-

ся. Тільки Дорошенко сам по собі. А ви, лицарі із Запоріжжя, до торгу вдалися. Хто більше заплатить — той і рідний батько...

Не встиг договорити Мазепа, як молодого скочив на ноги отаман, аж кіт злякано метнувся з-під стола.

— Обережніше, хлопче, обережніше! Голова — вона одна...

— Воля ваша, а я правду сказав, — не повівши брову, але збліднувши, мовив поволи Мазепа.

На отаманів гук вже кинулося кілька козаків, але стали, зупинені владним помахом його руки. Дорошенко ротмістр сидів, окам'янівши лицем і тілом. Кров відлила від голови кошового. Розлютований лев поволи перетворювався знов на непоказного добродушного дідка. Дерев'яна ложка його зацокотіла об миску. Хитро примружившись, Сірко перевів мову на інше:

— А чого це ти такий роззяцькований! Нче півень...

— Бо молодий! — буркнув Іван Мазепа.

Кошовий не знайшов чого відказати, що з ним бувало нечасто. Кинув ложку. А Мазепа знову завів свою:

— Подивіться, пане отамане, що навколо робиться. Не встиг Брюховецький булаву поцілувати, як боярство у царя на колінах вициганив, із княжною обвінчався й став дерти шкуру з усякого, хто під руку трапляється — і з міщан, і з гречкосіїв, і з козаків...

Демко Многогрішний не кращій. Всі посади, полки, сотні розподілив між родичами, а їх же в нього, — що сарани... Або Тетеря. Призласнив скарби Хмельницького і в Польщу хотів вивезти, плюнувши на потреби державності української! Правда, відбив ти із запоріжцями те багатство. І що ж — пустив на вітер, пропивши та прогулявши із жіноцтвом у Торговиці...

Спаленів Сірко від такої мови, знову скочив, хапнувши ротом повітря. Але стримався, сів.

— Правди шукаєш, пане Іване! А мудрий чоловік Гершко, шинкар із Крилова, якось казав мені, що з Іваном справи вершити не годиться. Зажди вони добавляються, щоб усе по правді було!

Обоє помовчали. Першим озвався Сірко:

— Мабуть, багато я нагрівив за свій вік! Але ж і добро робив. От покладай руку на серце, Іване, не знаю, як по батькові, і поміркую. Чи віддурявся я землі оцієї, люду українського? Жінка моя й діти не зазнали від мене тої ласки... Рука моя не випускала шаблі. Скільки бранців татарських дякують богові та старому Сіркові за рятунок! Хто те підрахує? На тому світі благі діла мої переважать гріхи.

Мазепа гостро глянув на кошового:

— Пане отамане, а стало українцям добре після трудів твоїх праведних?

— Не стало! Та хіба одна моя вина в тім? Господи, як я втомився! Думаю, у цьому райчику мажне буде схватися старому. Аж ні, широкий світ стукає у двері. Просив у царя Келиберду, відпочинку просив. Не дає цар. Упирайся, мовляв, Іване Дмитровичу, в запрягу аж до кону. Бач, на війні потрібен, а гетьманства не дав! Сам попівського заводу, то за поповичем і руку тягне, Самойловича жалює... А землю сплюндровану жалі! Заради неї гетьманства хотів.

— Люди, батьку, бачать, що не надбав ти хоромів високих, які ломляться від багатств незчислимих, що табунів і отар великих не зажив. За це й люблять тебе. А як Україні зарадити — ні ти, ні хто інший не знає...

По якімсь часі бесіди Сірко підвівся:

— Ідмо на Січ, нужда закон міняє. Збираймося, панове! — гукнув козакам, котрі порядкували неподалік.

— Хочеш, скажу тобі твою долю! — кошовий пильно подивився в очі Мазепі. — Характерний я з діда-прадіда, знаюся на ворожбі...

Мазепа й рота не встиг відкрити, а Сірко вже говорив:

— Через п'ятнадцять років будеш князь! Через сто років упадеш у грязь... За сто — Січ пропаде й гетьманство... За триста — ..але те вже тобі ні до чого... Сірка буде твоя чара, чоловіче... Доля твоя на чолі твоєму... Пам'ять по тобі залишиться. Все...

...Сірко знесилено опустився просто на траву, прикривши в знемозі очі. А по хвилі відкрив їх, бадягом озирнувся. По якійсь часині загін вершників покидав балку, сховану в нетрах Чорного лісу. Старий п'яничник, він же й кухар, двох підлітків та смугастий мордатий кіт проводжали козаків. Сонце підбивалося за південь. Бджола здвеніла в пахучому струменистому повітрі. Тиша, літо, благодать...

М. Кіровоград.

Переповів Л. БАГАЦЬКИЙ.

ЧЕТВЕРТА СТОРІНКА

14 ЛИПНЯ 1990 РОКУ

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

Маємо
вмілих
кравців?

Відбувся 27-й випуск професійно-технічного училища № 14, що в м. Кіровограді.

Успішно закінчили навчання 510 юнаків і дівчат. Молоді спеціалісти оволоділи професіями швейників, кравців верхнього одягу, кравців одягу з умінням виконувати розрід. Серед них Ірина Гришина, Алла Діброва, Наталія Овчинникова, Ірина Кружкова, Ольга Височин, Світлана Войтенко. Всі вони здобули підвищені розряди.

На урочистих зборах випускників поздоровили директор училища Г. Я. Муха, заступник директора М. К. Савенко, голова учнівського профкому Л. Б. Заїкіна, ін. Від випускників виступила учениця групи № 11 Наталя Ку-

ріпка, яка щиро подякувала всьому інженерно-педагогічному колективу.

За 29 років із стін навчального закладу випущено понад 25 тисяч молодих спеціалістів, які зараз працюють на підприємствах побутового обслуговування населення та легкої промисловості нашої області.

— Наші кадри користуються значним авторитетом серед замовників, — розповідає директор закладу Григорій Янович Муха. — Це закріпник для молоді в Будинку побуту Вадим Шароваров, закріпник пошиву шнуряних виробів кіровоградського ательє «Люкс» Микола Давидюк і Олег Баділ, закріпник ательє в с. Дмитрівці Знаменського району Ольга Ярмолюк і багато інших.

13 майстерень училища обладнані сучасними швейними машинками. В основному навчальні набівні відповідують своєму призначенню. За це треба подякувати заступнику директора з навчально-виробничої роботи Меті Кузьмівні Савенко, яка чверть віку віддає справі підготовки молодих спеціалістів.

Але зараз необхідно розширити площу, бо училище працює в пристосованих приміщеннях.

Обласне управління побутового обслуговування (начальник М. М. Медведенко) надало більшу допомогу навчальному закладу.

М. Кіровоград.

Р. ДАЙДАКУЛОВ.

„3 точки зору департаменту поліції...“

Маючи величезний (як на ті часи) репресивний апарат, царат надавав великого значення засиланню в революційній й опозиційній політичній партії імперії провокаторів. «...Царський уряд, — писала Н. К. Крупська, — не шкодував грошей на організацію провокатури. Вся система провокатури була надзвичайно продумана, розгалужена...». В різних політичних партіях, за неповними даними, було біля 6,5 тисячі секретних агентів. Найбільшим провокатором, який працював в РСДРП, був Роман Малиновський, який користувався великою довірою Леніна, був обраний до Центрального Комітету партії, в Державну Думу. Так що поінформованість «охоранки» про роботу опозиційних партій і, зокрема, більшовиків, була дуже великою. Революціонери вели з секретними агентами жорстоку боротьбу. Реально оцінюючи ситуацію, Ленін писав: «Перебити шпигунів неможливо, а створити організацію, яка вистежує їх і виховує робітничу масу, можливо і потрібно»... (ПЗТ т. 7, с. 17)

Після революції уцілілі поліцейські архіви потрапили до рук революціонерів. Багатох провокаторів чекала кара. Архіви містили також унікальні документи про діяльність самих політичних партій.

У 1918 році есерівське видавництво «Задруга» випустило збірку документів Московського охоронного відділення під назвою «Більшовики», два тиражі якої швидко розійшлися. Планувалася випуск матеріалів і про діяльність інших революційних партій, проте здійснити задумане не вдалося у зв'язку з відомими подіями... Збірка «Більшовики», яка відтоді стала бібліографічною рідкістю, була перевидана обмеженим тиражем цього року.

Досить часто в донесеннях агентів згадується і наш земляк Зінов'єв (більше 30 разів, — тоді як, приміром, Сталін — усього двічі). Ось яку характеристику дала Зінов'єву «охоранка» в 1909 році: «Радомисльський Овній — Гершон Аронов (він же — Шацький, «Зінов'єв», «Григор'єв», «Григорій»)», новоміргородський [помилка чи свідчення про новоміргородське коріння роду? —

В. П.] міщанин, народився 1883 року. В 1907 році брав участь у Лондонському з'їзді РСДРП. 30 березня 1908 року був обшуканий і арештований, а в травні того ж року притягнутий при Петербурзькому Губернському Жандармському Управлінні до дізнання по звинуваченню в справі друкарні «Роботник». У цій справі він спочатку утримувався під охороною в С.-Петербурзькій одиночній в'язниці, а потім був відданий під особливий нагляд поліції в Єлисаветграді. В липні 1908 року Радомисльському заборонено проживання в Петербурзі аж до особливого розпорядження. У вересні того ж року Радомисльський вибув за кордон. У серпні 1908 року Радомисльський брав участь у пленарних засіданнях ЦК РСДРП, що відбулися в Женеві, а також на загальноросійській конференції у Парижі в грудні 1908 року. Зараз входить до складу редакції центрального органу партії «Соціал-Демократ».

На момент арешту в березні 1908 року Зінов'єв був одним із ватажків петербурзьких більшовиків, членом ЦК партії. Лю-

диною, близькою до Леніна. Проте, поліція, мабуть, не мала достатніх даних про діяльність 24-річного юнака. Крім того, на м'якість покарання вплинув і стан здоров'я Зінов'єва. Росія початку століття все ж не була ще Росією Сталіна, коли з політичними в'язнями розмова стала короткою...

У серпні 1911 року відомий провокатор Матвій Бряндінський написав об'ємний звіт «Про поточну роботу закордонних «верхів» і імперських організацій РСДРП». В цьому звіті неодноразово згадується й наш земляк. Ось як його було схарактеризовано:

«Григорій Зінов'єв — затятий більшовик-ленінець, член редакції центрального органу і член обраного на останньому партійному з'їзді ЦК; літератор, пише під псевдонімом «Зінов'єв»; інтелігент; раніше активно працював у Петербурзі; зараз цілком акліматизувався у Франції, живе в м. Лонжюмо разом з дружиною («Зіна») і двоїрочним сином».

Дружина Зінов'єва згадується також у збірці матеріалів поліції у зв'язку з роботою Бернської конференції РСДРП 1915 року. Перераховуючи

учасників конференції, Департамент поліції називає Леніна, його дружину, Зінов'єва, його дружину, Литвинова, Бухаріна... Отже, «Зіна» теж була більшовичкою, проте інших відомостей про неї чи про сина Зінов'єва у автора немає.

В своєму звіті Бряндінський детально описував роботу школи партійних пропагандистів, яка працювала влітку 1911 року в містечку Лонжюмо біля Парижа. Одним із провідних лекторів цієї школи був Зінов'єв. У звіті відзначалося: «Історія РСДРП — 12 лекцій; читав «Зінов'єв», який дав цілком ясний і систематизований матеріал, закінчив своє читання послідовними подіями партійного життя і характеристикою окремих фракційних течій».

Далі йшлося про те, що в Італії, організованій при партійній школі, разом зі слухачами харчувалися сім'ї Леніна і Зінов'єва. Вони були нерозлучними близько п'ятнадцяти років.

Секретні агенти «охоранки» Р. Малиновський, А. Романов були делегатами VI (Празької) Всеросійської конференції РСДРП, яка відбулася 1912 року. Крім того, в справах конференції був добре обізнаний провокатор М. Бряндінський. На основі їхніх свідчень було складено детальну агентурну записку про роботу

конференції, її учасників, про членів новообраного ЦК. Серед багатьох цікавих подробиць зібрання, наведених у цій агентурній записці, є й така: було прийнято рішення про те, щоб Ленін і Зінов'єв завжди залишалися за кордоном, складаючи недоступну «охоранці» основу ЦК партії.

Зінов'єв відіграв визначну роль у створенні ВКП(б) і Радянської держави. Проте 24 серпня 1936 року соратник по партії армійський юрист Ульріх зачитав йому вирок. Вночі того ж дня Зінов'єва розстріляли. Задурманений сталінськими заклинаннями народ, що його свого часу мріяв ошарашити хворобливий юнак з Єлисаветграда, прокляв Зінов'єва і забув. Донедавна в нашому місті були вулиця й провулок сталінського ката прокурора Вишинського. Вулиці Зінов'єва немає і не передбачається. Ось-ось знесуть і будинок, у якому він народився. Ім'я видатного більшовика виявилось непотрібним місцем, де народився, і яке покинув 19-річним юнаком Г. О. Радомисльський задля участі в революційній боротьбі

В. ПОСТОПАТІЙ

м. Кіровоград

МАХНО БУВ ПАРУБОК МОТОРНИЙ?

Аби не виглядати Дон Кіхотом серед вітряків на полі гострої політичної боротьби, комсомолу, напевне, варто краще знати своїх суперників. Здається, це була основна ідея прес-конференції Конфедерації анархо-синдикалістів (КАС), яку організував Комітет молодіжних організацій СРСР для журналістів, акредитованих на XXI з'їзді ВЛКСМ в Москві. Пропонуємо, на наш погляд, найцікавіші і типові запитання, на які відповіли члени московської організації КАС Андрій Ісая, Володимир Гурболіков, Кирило Букетов, Юлій Косоруков та Олександр Шершуків.

— Понад 100 років існує анархізм. Реальна можливість прожити себе випадала лише в роки потрясінь, коли державна влада слабка. Насільки реальна можливість у анархізму стати силою, здатною організувати суспільство? Наприклад, якщо в Східній Європі анархізм затискали диктаторські режими, то на Заході ніхто не тисне, і тим не менше там він не розвивається.

— Нам часто ставлять це питання і запитують, чи ми не песимісти. Відповідаю — ми оптимісти, тому, що більше віку існує течія, яка бореться проти всіх держав та урядів і при цьому ніким не фінансується. Анархізм існує в усіх країнах світу, тому, що суспільство відчуває потребу емансипуватися від держави. Він несе корисну функцію як опозицію. В Італії скажімо досить сильна профспілка, в Іспанії Національна конференція праці нараховує сотні тисяч членів. В США теж існує анархо-синдикалістська профспілка.

Або взяти зелених. Чого вони добиваються? Розпущення влади, створення федерації самокерованих комун. Вони називають себе антипартійною партією і обляють все, щоб не стати звичайною політичною партією. Слово, вони нічим не відрізняються від нас. Нам наплювати, чи переможе наш рух під чорно-червоною символікою чи під зеленою. У нас раніше не було можливості перемогти і самореалізуватися. Наприклад, в XVIII столітті сміялися над прихильниками парламентського устрою. А тепер він існує всюди. Почекаємо XXI віку і побачимо, хто з нас буде сміятися. Надіємося, що люди зрозуміють, що повинна бути альтернатива існуючому партійному принципу. На Заході це починають розуміти. В Данії соціал-демократи вже нарікають на зменшення молодіжних спілок. Молодь сьогодні не йде в політику. В Марселі 70 процентів населення не поійшло на вибори. Люди розчаровуються в партіях, бо всі вони однакові. ці групи кар'єристів під різними вивісками. Анархо-синдикалісти сприймають себе як частку громадських ініціатив.

— Чи будуть сформульовані моральні і правові норми, закони вашої моделі суспільства? Якщо ні, то як ви будете захищати свободу особи, свободу проголошувати, від свободи інших осіб?

— Життя побудоване не на писаних державою законах, а на законах моралі. Закон колись замінить договір між людьми. По суті своїй ми не революціонери ми реформатори, але не утопісти.

— Чи не означає це, що КАС відмовляється від своєї ідейної революційної спадщини XIX віку? Відомо, що анархістами були революціонери Бакунін і Махно. Хотілось би почути про діяльність Нестора Махна в громадянську війну, і ті криваві його діла, котрі дійсно були чи йому приписуються?

— КАС не бореться за анархістсько-синдикалістську державу. Ми лібертарно настроєні люди, тобто ліберально настроєні. Вважаємо, що суспільство повинно зріти для якихось ідей. А останні неможливо реалізувати насильницьким шляхом. Коли говоримо, що ми не революціонери, то маємо на увазі, що теорія анархізму XIX віку не годиться сьогодні. Ми відкидаємо революцію як насильницьку дію, що була в 1917 році. Це руйнування людських відносин з підризом економіки і безпеки людей. Це була диктатура ради того, щоб вижити. Ми не хочемо цього. Анархо-синдикаліст Новомирський ще в 1920 році написав: «Ми повинні переглянути свій погляд на насильницьку дію, революцію...».

Тепер розповімо про Махна. Недавні сюжет телепрограми «Взгляд» про щоденник нібито, дружини Н. Махна — не що інше, як фальшивка. Та жінка мала деякі стосунки з Махном, але ніколи не була його дружиною. Дружина — це та, з якою він жив однією сім'єю в Парижі до самої смерті. Цей щоденник — фальшивка вперше «вийня» у світ радянський історик Сіманов — старовинний фальсифікатор періоду громадянської війни. Нам незрозуміло тільки, чому ведучі «Взгляда» оголосили це знахідкою. Цю «знахідку» дійсноли прибуло в 60-і роки, і з того часу її завжди знаходять, коли треба дискредитувати наш рух і самого Н. Махна.

Ми далені від того, щоб ідеалізувати Нестора Івановича Махна. Знаємо, що в нього здійснювалися діляння, які важко назвати гуманними. Люди тоді були поставлені в жорсткі умови. Народ України прозрів, відрікає все це. всі політичні партії, бачить в них обман, відкидає червоних і білих, тому, що червоні прийшли грабувати, білі прийшли грабувати... І народ нутром відчуває необхідність створення на самому примітивному рівні програми самоуправління. Люди хочуть самі розпоряджатися. Ніхто не хоче слухати, не давати себе грабувати і самоопантовуватися для обовини. Вони йдуть до анархіста Махна, до Конфедерації анархістів, і кажуть — ми з вами згодні. Очолити рух — означає прийняти за нього відповідальність. Прийняти відповідальність за темних, нічого не знаючих людей. Зрозуміло, що вони будуть жорстокі до своїх ворогів, як і ті до них. Відмовитися — означає кинути людей. Це був важкий моральний вибір. І Махно, і Конфедерація анархістів для себе вирішили погодитися. А далі — стихія і логіка громадянської війни, котра змусила робити багато того, що не хотілося б робити.

І треба віддати належне, що в Гуляйпільській Республіці існувала максимальна політична свобода. Там видавалися газети й журнали тих партій, які знаходилися у ворожих стосунках з Махном, зокрема, більшовиків. Комуністи мали окремі військові формування в армії Н. Махна. Наприклад, Залізний полк. Тричі більшовики самим вироком методом розривали спілку

з Махном. В Гуляйпільській Республіці велася культурно-просвітницька робота, це був єдиний на той час район, де селяни були ситі. Вони добровільно відправляли в місто хліб для налагодження продуктообміну. Саме при сприянні Н. Махна на Гуляйпільщині виникли перші дитсадки. Раніше подібного там ніколи не було. Махно тут же зупинив єврейські погроми. Зупинив жорстокими, суровими й неанархістськими методами. Він наказав розстріляти погромників. Та зрозумів, що це не те, і знаходить анархістський метод. Він звертається до євреїв: озбройтеся і захищайте себе самі. І в складі війська створюються єврейська рота і єврейська батарея. Вони героїчно воювали на боці Н. Махна, і батарея майже повністю полягла в нерівній боротьбі з червоними. Створюються інші національні формування, і в результаті погроми в регіоні припиняються.

Нестор Махно ніколи не заявляв, що те, що ми будемо, — це анархізм. Було багато анархістів у штабі Махна. До нього з'їхалася вся конфедерація анархістів України «Набат». Махно їм сказав: «Ніхто не посади в вас давати не буди. Всі посади у нас вирішує з'їзд Рад Гуляйпільської Республіки. Пропонуйте, що хочете. Але, що випишете будувати чорно — він вирішить сам і так воно й буде. Робимо те, що зараз вважаємо за потрібне». Це був напівосвічений чоловік, він не одержав систематичної освіти. Чесно признався в тому, що в момент початку революції ні Бакуніна, ні Кропоткіна не читав. Прочитав їх тільки в еміграції. При цьому проявив себе як дуже талановитий полководець, талановитий політичний діяч і як хороший публіцист. Ми наважимося на швидке видання його надзвичайно цікавих мемуарів.

Були і такі анархісти, як Анатолій Желєзняков. Вони вважали, що найкращим втіленням анархістського ідеалу є допомога більшовикам, розгін Установчих зборів. Ми це знаємо, і про це говоримо в нашому виданні «Набат», в рубриці, яку словами Володимира Ілліча Леніна можна назвати «От якого наслідства ми отримався».

— Ваше ставлення до релігії та її місця в радянському суспільстві?

— КАС ніколи не виробляла свого ставлення до релігії як якогось загального уявлення. В нашій московській організації є православні, агностики, атеїсти, «толстовці», представники різних ідейних течій. Ми визнаємо право на існування будь-якої релігії, якщо вона не нав'язує себе, як державна. Ми навіть, визнаємо право на існування комуністичної релігії. Однак, не підтримуємо вимог захоронити мумію Леніна, як того вимагають ряд народних депутатів. Ми гадаємо — якщо комуністична релігія потребує обов'язкового пошанування мощів вождя, то, напевно, слід залишити за нею це право. Треба тільки перенести їх з головної площі Москви у зручніше місце. Наприклад, в музей Леніна — як анархо-синдикалісти ставляться до сенсу?

— Безпосередньо. В даному випадку ми згодні з висловлюванням класика марксизму про те, що практика — це критерій істини.

Записав В. ТАРАСЕНКО.

ВІТРИЛА

«Я ВМІЮ...»

Молодий чоловік у довгому фартусі, в сорочці із засуканими рукавами бере шматок глини і через кілька хвилин перетворює його в розкішного баского коня. Ще кілька рухів рук майстра — і з того шматка глини виходить гном. Чаклунство триває... Учні Рівнянської середньої школи № 5, згораючи від допитливості й нетерпіння, стежать за рука-

ми свого вчителя: що ж з'явиться в них наступної миті? Так само цікаво їм на уроках української мови і літератури, які веде Василь Михайлович. В. М. Нудний прищеплює учням любов до мистецтва, рідної мови, праці.

то любити дітей, — ділиться своєю думкою Василь. — Треба бути таким, щоб і діти тебе любили.

Молодий вчитель багато вміє, знає, може захопити.

Л. САВИЦЬКИЙ.

с. Рівне,
Новоукраїнський район.

В ОДИН МІШОК — ДИТСАД І ВУСАНІВ?

Літо — прекрасна пора шкільних канікул. Тисячі учнів їдуть до піонерських таборів і, звичайно, батьків хвилює питання: кому вони довіряють своїх дітей? Я запитав студентів педагогічного інституту, котрі цього літа будуть працювати в піонерських таборах із якими думками вони збираються на цю відповідальну і нелегку практику. Більшість їде до таборів охоче, та не все від них залежить...

Оля ПАЛИВОДА: «Минулого року я працювала в піонерському таборі «Волна» в Світловодську. Умови в таборі хороші, все є для відпочинку: і спальні

палати, і ідальня чудова, і спортмайданчики... Ваажка, що зможу зробити життя дітей веселим і цікавим. Це в деякій мірі справдилося. Знайшла спільну мову з учнями, хоча й не одразу. Вони влаштували мені справжній іспит. Все було: і бойкот, і страйки, навіть анонімні листи. Але намагалась на зло відповідати добром, ніколи не виходила з себе, не скаржилася керівництву, і це справило певне враження. Діти почали слухатися, більше не ображали. Та мене турбує, що на керівні посади в таборі ставлять зовсім некомпетентних людей, які не мають ніякого

досвіду роботи з дітьми. Вони повинні виставляти нам оцінку за педпрактику і видавати педагогічну характеристику. Як? У нашому таборі керівником був працівник профспілкового комітету заводу радіовиробів. Установив справжній диктат... Ми готувалися працювати з наймолодшими дітьми, адже з майбутньому будемо вчителями 1—3 класів, але завдяки «підкуванню» керівництва нас призначили вожатими в старші загони (14—15 років); тому майже неможливо було використати ті методики, що їх розробляли перед педагогічною практикою. Крім того, вожаті

зовсім не мали права голосу і стали виконавцями вольових рішень. Якщо ж хтось намагався перекрити, то отримував приблизно таку відповідь: «Будете багато говорити, зовсім без характеристик залишитесь». Виникала напруженість. Звичайно, не всім жилося так погано. Хто зміг зразу підкоритися чужій волі, знаходився в пріоритетному щодо нас становищі».

Наташа СРІБНЯК: «Щодо керівництва мені пощастило більше, ніж Олі, і я не маю підстав для нарікання. Але виникло багато труднощів іншого харак-

теру. Я працювала в піонерському таборі «Альє паруса», що в обласному центрі. І мушу сказати, що він зовсім не пристосований, щоб приймати таку кількість дітей, як минулого року. Приміщення тісні і переповнені, немає навіть кімнати для вожатих... Незрозуміла система формування загонів. Чомусь більше уваги приділяється місцю проживання дітей, а не їх віковим особливостям. Так, мені дістався різновіковий загін учнів Пантаївської школи-інтернату. В ньому були і семилітні жовтенята, і п'ятнадцятирічні юнаки. Різні характери, різні інтереси... Майже

неможливо проводити колективні заходи, і тому працювати було дуже важко...».

Більшість опитаних мною студентів погоджується, що зіткнення з реальністю у піонерських таборах майже повністю перекреслювало їхні наміри. Винна тут не одна людина, а застаріла система діяльності нашої педагогіки. Тому на закінчення мені лишається побажати батькам, щоб їхнім дітям пощастило потрапити у хороші піонерські табори з компетентними керівниками... Адже, мабуть, такі є?

О. БОНДАР.

«Дві копійки в місяць...»

Довго я вагалася, але вирішила написати цього листа. Я хочу зачепити найбільшчу проблему школи. Це питання мене дуже хвилює, адже я ще сама учениця. Зараз багато говорять про комсомол. Бути чи не бути комсомолу? А що таке комсомол? Я думаю, що ніхто із моїх ровесників не дасть правильної відповіді. І це не дивно, адже ми не знаємо, що таке справжній комсомол. Після революції діяла комсомольська організація, а потім... А потім комсомольські збори проходили вимушено, а не з ініціативи самих комсомольців. Роздадуть теми, скажуть, кому виступати, або й вручать вже написаний виступ. І голосуєш «за», «проти», «утримався» і ждеш, коли кінчатся ті «збори». Йти б швидше додому. От вам і комсомол.

Я прочитала недавно повісті «Дуже добре», «Десятикласники», там дійсно працювала комсомольська організація. І нашим ватажкам потрібно замислитися над цим. Так, зараз комсомол в застолі, а точніше він геть відсутній. Адже він не заключається в тому, що ми сплатимо внески 2 копійки на місяць? А вчителі? Раніше вчитель прикладав зусилля, щоб дати учням знання. А зараз відчитують свої години за інерцією. А чи учень знає чи ні, чи цікаво він викладає, його не хвилює. Не хочеш вчить, як хочеш. От вам і реформа школи. Я б хотіла одержати відповідь на мого листа на сторінках «Молодого комуніста». Що ви думаєте з цього приводу? Адже ми повинні всі замислитися над цим, за нас ніхто не вирішить.

О. Л., учениця 10 класу.

Підписання СШ, Новоукраїнський район. Проблема, допоможете розібратися і О. Л. і багатьом іншим, хто задумувався над роллю шкільного комсомолу. Ченаємо листів!

— І ТРЕБА НАМ БУЛО, ПОДРУГО, ІХАТИ ОЦЕ АЖ ДО АЛУШТИ, ЩОБ ТУТ ЗДИБАТИСЬ ІЗ ДЕКАНОМ...
— А ВІН, ДИВИСЬ, ЩЕ Й НІЧОГО... ХТО ПЕРШИЙ ЦЕ ЗНАЙОМИТИСЯ?

Фотограф Геннадія Кошка.

«АТАС»

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

З репертуару групи

«Любе».

Глеб Жеглов и Володя Шарапов
За столом засиделись не зря,
Глеб Жеглов и Володя Шарапов.
Ловят банду и главаря,
Расцвела буйным цветом
малина,
Разухабилась разная тварь.
Хлеба нет, а полно гуталина,
Да глумится горбатый главарь.

ПРИПЕВ:

Атас!
Гей, веселей рабочий класс!
Атас!
Танцуйте мальчики, любите девочек,

Атас!
Пускай запомнит нынче нас
Малина-ягода.

Атас! Атас! Атас! Атас!
До утра не погаснет окошко,
Глеб Жиглов и Володя не спят.
Пресловутая «Черная кошка»
Заболит наших ребят.
Глеб Жеглов и Володя

Шарапов
Заслужили в боях орден.
После марша для глумления
Будь спокойна, родина!

ПРИПЕВ. 2 р.

ХОЧУ, ЩОБ ЛІТО НЕ КІНЧАЛОСЬ...

Довгождане літо радує теплими сонячними днями, усмішками, буянням квітів.

Яким же воно є щодо організації дозвілля, оздоровлення, проведення культурно-спортивних та інших заходів? З таким запитанням наш кореспондент звернувся до завідувачого відділом виховної роботи, культури та спорту облпрофради Олександра Савича ТКАЧЕНКА:

— Сьогодні з області ми маємо 611 таборів, з яких відпочиває та оздоровлюється понад вісімдесят п'ять тисяч дітей віком від семи до чотирнадцяти років.

У табори «Орляток», імені Ю. Гагаріна, «Ялинка», «Сосновий бір», «Червоні вітрила», «Бригантина», «Зірочка» завітали їхні ровесники із Корюківського району Чернігівської області. Діти, котрі постраждали від чорнобильської трагедії.

У нинішній оздоровчий сезон навряд чи будуть нарікання на погане харчування. Минулого року сніданки, обіди

та вечері кожної дитини у таборі санаторного типу обходились і карбованцем 63 копійки. Зараз же ця сума зросла до двох з половиною карбованців.

В оздоровчому таборі — відповідно від 1,28 крб. до двох карбованців. На загальній вартості путівки це ніяк не відбивається. Різницю виплачує профспілка. До речі, вперше за багато років з'явилася можливість закупляти овочі та фрукти безпосередньо на ринку.

Розповідає голова обласної ради Всесоюзної піонерської організації Наталя ЖУКОВА:

— Згідно нового положення про зміський табір при ньому може створюватися піонерська дружина чи інше дитяче формування згідно бажання самих дітей.

Хтось, напевне, сприйняв цю звістку з радістю. Мовляв, ось нарешті хлопчики і дівчатка не ходитимуть строем, відійдуть від численних заорганізованих заходів.

Звичайно, піонерська організація перестала бути регламентованою різними маршами, походами, операціями... Та й справді, те, що пропонувалося дітям донедавна, таки достатньо набридло. І трапилося те, що багато дорослих, котрі володіють багаторічною методикою піонерської роботи, поступово відійшли від неї. Комсомольці ж втрачають свій вплив на юних пенінців. Прикриваючись спільними формальними рішеннями про ту чи іншу добру справу, насправді ж практично відокремилися від своїх молодших друзів.

У таборах, де старші піонервожати по-справжньому захоплені роботою з дітьми, нудьгувати не доводиться. Тут не відмовились від статуту піонерської дружини, але кожен табірний день далекий від муштри і численних шиків.

Обласна рада Всесоюзної піонерської організації зацікавлена у створенні в оздоровчих таборах дружин юних лєнінців. Та, на жаль, не скрізь це вдається.

Вожатих, котрі хотіли б провести свою відпустку у щоденній неспокійній суєті з дітьми, практично немає. Тому нерідко піонерськими ватажками стають випадкові люди.

Працівники обласного Палацу піонерів та школярів імені В. І. Леніна (директор — Л. В. Листопадава), Ленінського (м. Кіровограда) районного Будинку піонерів (директор — С. В. Хлопотіна), методисти, культорганізатори часто виїжджають в табори, допомагають проводити гурткову роботу з малечю. Практично самоусунулись від цієї доброї корисної справи працівники Кіровоградського Будинку піонерів (директор — Т. Ф. Фразіс).

Ситуацію, що склалась, можна змінити на краще, направивши до дітей тих, хто не маючи педосвіти, має палке бажання бути серед школярів. Як тут не згадати заступника секретаря комітету комсомолу виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка», в нині старшу піонервожату табору імені

Ю. Гагаріна Ірину Бульбу, музичного працівника, зараз же старшу вожату «Червоних вітрил» Вікторію Свириденко, робітницю заводу «Гідросила», котра влітку стає чудовим піонерським працівником «Ялинка» Марію Погрібну, «ветерана» піонерської роботи Світлану Ткач. На жаль, список піонерських підерів не такий уже й великий.

Який вихід із становища, що склалося? Є потреба повернутись до створення при обласному штабі ВПО чогось на зразок підрозділу, котрий цілорічно займатиметься підготовкою піонерських працівників. Йде мова лише про тих, хто добровільно виявить бажання бути в колі непосидючих хлопчиків і дівчаток.

Працівники комітетів комсомолу повинні нести сувору відповідальність за підбір вожатих із числа ЛКСМУ (МДС). Вже є кілька студентів педінституту, які наступного літа непогано зможуть працювати із школярами.

Своїм досвідом ділитися старша во-

жата піонерського табору «Орляток» Світлана ТКАЧ:

— Не хочу сама себе хвалити, але скільки доводиться бути серед дітей, жодного дня мої підопічні із 8 загонів не нудьгували. То жовтеньські хоро-води, то ігри «Туристська смуга», «Екологічна стежина», спортивні змагання.

Мені нелегко було із 150-ма юними мешканцями села Холми Корюківського району Чернігівської області. За першу табірну зміну юні чернігівці так звикли до «Орлятка», що вирішили залишитись на другий строк.

Світлану Володимирівну доповнює керівник чернігівських дітей Валентина Миколаївна ЗАПОРОЖЕЦЬ:

— Коли приїхала на кіровоградську землю, не відчувала себе гостею. Таке враження залишилось і по цей день. Не хочу багато говорити про все те добре, що побачили і відчули я і мої діти. Скажу тільки величезне спасибі. Від щирого-щирого серця...

Розмову вела Т. КУДРЯ.

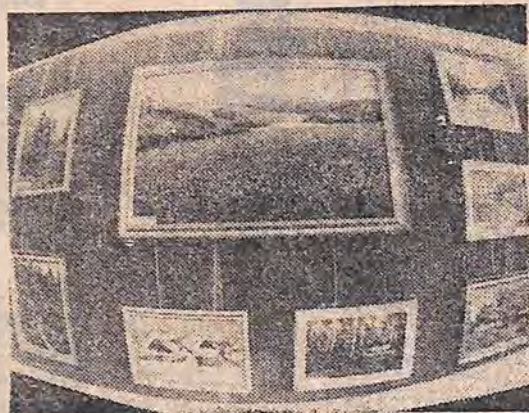
Пейзажі рідних просторів

Доброю традицією у кіровоградському кінотеатрі «Комсомолець» стало проведення художніх виставок аматорів. Нещодавно відвідувачі кінотеатру могли познайомитися з обласною виставкою, присвяченою 45-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, нині знайомляться із персональною виставкою самодіяльного художника з обласного центру Михайла Васильовича Кравченка.

На виставці представлено понад сорок робіт — доробок аматора за останні п'ять років. Головним чином це пейзажі. У роботах М. В. Кравченка продовжуються кращі традиції пейзажистів, які є його найулюбленішими художниками.

«Соняшники» і «Хата на Полтавщині», «Верхозна» і «Осінь в Знам'янському лісі»... Ці та інші картини художника довго не відпускають від себе, заставляють по-новому осмислити природу.

В. ГРИШИН.

«АЛЕГРО» Й «АРАБЕСКИ»

Камерна музика... Чи цікава вона сучасній молоді? Мабуть цікава, бо не проводились би систематично у Кіровоградському державному педагогічному імені О. С. Пушкіна години музичної культури, де студенти немусичних факультетів знайомляться з класикою, сучасними творами зарубіжних і радянських композиторів.

А почалося все 1988 року в педінституті, де було засновано університет музичних знань. Протягом двох років силами викладачів та учнів музичного училища було дано понад 60 лекцій-концертів. За два неповних роки у стінах актового залу інституту звучали багато музичних творів: від зарубіжної класики — це «Арабески» Шумана, «Полька піччикато» Штрауса, «Алегро» Баха і «Вальс № 7» Шопена, до радянської — В. Семенов «Сказання про Тихий Дон», І. Дунаєвський «Концертний вальс», С. Рахманінов «Етюд-картина», С. Прокоф'єв «Меркційо».

З камерною музикою Кіровоградського музичного училища знайомі майже всі курси всіх факультетів інституту. Але про деякі треба сказати окремо.

Щотижня у середу слухають виступ камерного оркестру факультет іноземних мов, який склав, між іншим, репертуар сам. Говто вони оркестрові пропонують музику, яку хотіли б почути. Декан історичного факультету — небайдужа до мистецтва людина, тому він хоче, щоб його студенти теж естетично розвивались і знайомилися не тільки з музичними творами, а й із майстерністю виконання.

На педагогічному факультеті інституту є музичні дисципліни, де студентів навчають професійно користуватись музичною партитурою, співати у хорі. І вони теж захотіли слухати камерну музику, яка звучить по радіо та телебаченню дуже рідко.

Користуючись нагодою, хотіла б від імені ректорату, парткому інституту винести подяку директору музичного училища Ю. В. Любовичу та керівнику виконавської практики Н. М. Начко за організацію діяльності університету музичних знань.

Дай бог існувати цьому університету вічно, як вічно звучить музика.

Е. МЕРЕЖАНА,
художній керівник студентського клубу.

БАЛ XX ВІКУ

У МИНУЛОМУ столітті молоді танцювали на балах. Десять років тому на танцях, сьогодні на дискотеці. Пропонуємо вашій увазі невелике дослідження західнонімецького соціолога Хорста Найсера.

Єдине місце, де молоді знаходить жалюгідну подобу оміріяного світу, — дискотека. Молода людина, збираючись на танці, намагається прикрасити себе — створює собі якомога яскравіше упакуння. Комерційна дискотека спеціально направлена на зовнішній ефект: дуже голосна музика, що не дає можливості поговорити, мигаюче освітлення, що маскує недо-

ліки зовнішності. Чудовий ґрунт для створення ілюзій.

Паула, 16 років, учениця гімназії:

— Коли я збираюсь на дискотеку, у мене відчуття, ніби я відправляюсь на пошуки чогось такого, про що давно мріяла. Хотілося б знайти когось, з ким можна було б поділитися думками, розповісти про свої проблеми. Знайти когось надовго. Точніше, знайти друга. Де ж я можу з ким-небудь познайомитися, як не на дискотеці? Кожного разу йдеш і в глибині душі надієшся: сьогодні він неодмінно там буде, він просто до

мене підійде і ми зрозуміємо один одного. Кілька разів було щось схоже. І я вже думала, ну, ось тепер я його знайшла, але все виявлялось ненадовго.

Чому на дискотеці запанувало всезагальне «ти»? Хіба воно не символізує довіру і дружбу навіть там, де немає ні того, ні іншого? Як хочеться — нехай навіть в чисто зовнішніх ознаках — бачити взаєморозуміння, підтримку і захищеність. Реальне життя не завжди надає можливості для втілення цієї мрії.

Хано, шістнадцять років, безробітний:

— Треба мати гроші. Такі, як я не маю ніяких шансів. Буває, цілий вечір стирчиш в дискотеці і спостерігаєш. З'являється тип з монетою. Їх одразу видно. Йому варто лише огледітись і він одразу підходить до будь-якої дівчини, яка йому сподобалась. І якщо тобі особливо не пощастить, він вибере саме ту, з якою танцюєш. А ти залишаєшся стояти, як стовп... Як це робиться? Просто і швидко: підійде до неї, скаже пару слів, купить їй коктейль, ще коктейль і — привіт! Мене мудить від цих типів. Але зате коли я сам буду робити великі гроші...

Створюється враження, що все більш не обов'язковими, поверховими стають стосунки між молодими людьми. Посилюється, загострюється почуття самотності. Ти незалежний, але й нікому не потрібен.

Міккі, сімнадцять років, служить в конторі:

— Познайомись, наприклад, із симпатичним типом. Потан-

цюєш з ним, спочатку такі швидкі, потім щось повільне, плавне. Все дуже мило. Всі вони, звичайно, домовляються про наступну зустріч. Ти спочатку говориш «так», і дуже радієш. Думаєш: у тебе з'явився друг і таке інше. Але так думаєш тільки спочатку. А потім розумієш: все це ілюзія. Дівчаткам, як правило, хочеться бути з цим типом назавжди, тому, що він такий милий і т. д., або ж намагається таким бути. А насправді це вже досвідчений хлопець і він просто має задоволення дурити наївних дівчат. Але ти не можеш це знати. Не хочеш вірити, і все. А пройде тиждень — вже його й слід заховати. Або навіть раніше... Ну, звичайно, спочатку просто жити не хочеться. У мене навіть є кілька знайомих дівчат, які наковталися таблеток, але їх вчасно врятували. Я їх добре розумію. З другим приятелем вже стаєш реалістичнішою. І зовсім не надієшся на те, що з ним може бути щось серйозне.

Правила споживацтва проникли в стосунки між людьми. Геть все, що вимагає нашої участі, геть все, що заважає розважатися. Геть дружбу. Геть любов...

«Вітрила» запрошують вас, шановні друзі, до розмови. Як ви ставитеся до знайомства на дискотеці? Чи можна там знайти справжнього друга? Якими б вам хотілося бачити вечори, де молоді могла б відпочивати, спілкуватися, духовно збагачуватися? А ми в наступному випуску «Вітрил» об'єднано розповісти вам про бал XIX століття, справжній бал...

СПОГАДИ ПРО КАПІТАЛІЗМ

У кінці травня в Алма-Аті відбувся перший з'їзд колективів, асоціацій і об'єднань молодіжних житлових комплексів СРСР. Серед прийнятих з'їздом рішень одним із найважливіших було створення журналу МЖК — «Архіпелаг». Сьогодні ми знайомимо вас зі статтю його головного редактора Ігоря Свиначенка, надрукованою в «нульовому» номері журналу.

Я ВИРІШИВ написати правду.

А тому ні слова про кімоно, Фудзіяму, сакуру, гейш, якудзу та інші подорожньо-туристичні штуки (це для багатих американців). Поговоримо про Японію справжню, реальну.

«Із глузду з'їхати», — часто саме так описують свої емоції люди, котрі вперше побували в світі капіталу, чистогану, безправ'я і не культурні цінності їх добивають (своїх вдалості), а магазинні вітрини, переповнені дешевими товарами, сервіс і доброзичливі стосунки навіть між незнайомими людьми. Як же їм вдається жити нормальним, розумним, тверезим життям, без потрясіння, катаклізмів, хамства, черг і всього іншого, чим живемо ми?

Спочатку про рівень життя (за даними японської офіційної статистики, котра, будемо сподіватися, не лукавіша вітчизняної).

Друкарка одержує на місяць 1400 доларів, медсестра — 1600, звичайний інженер — 1800, тесляр — 1970, механік — 2000, вчитель — 2600, директор заводу — 3800, професор — 4000, директор школи — 4200, зав. відділом у магазині — 4300, звичайний лікар — 5300, директор лікарні — 8400.

Імператор — на держбезпеку.

Середня японська сім'я (із 3—4 чоловік, з яких 1,6 працює) має місячний прибуток 3240 доларів. Витрачає — 2000. Із них на їжу — 25 процентів. На житло (середня площа 80 «квадратів» на сім'ю) — 5, на воду й електроенергію — ще 5. На одяг і взуття — 7. На медицину — 2. На освіту — 4. На розваги — 9 процентів.

Тепер про ціни у доларах. Кілограм м'яса — 10 доларів. Яблуко — 1,5, хлібина теж 1,5. Кілограм сушеної кильки — 15. Ананас — 3. Скромний обід у дешевому ресторані — 15 доларів (це був найдешевший у моєму житті обід, карбованців, мабуть, за 90). Етажерка — 80, що дорівнює нашому туристичному обміну в 500 карбованців. «Комісійний» автомобіль в пристойному вигляді — 300, відеоманітофон — стільки ж.

Светр, етажерка, манітофон, пристойний обід в добротному ресторані із випивкою, фотоапарат, годинник, кольоровий телевізор в комісійному магазині — все це коштує 10 тисяч йен, або 70 доларів, або 430 карбованців — це заробіток середнього японця за 6 годин роботи.

Розібратися в цьому співвідношенні цін не дуже просто, тому просто порівняйте, скільки коштує японський товар, якщо його ціну визначати в процентах до середнього заробітку з погляду власника радянської середньої зарплати в 230 карбованців. Обід — 1 карбованець, манітофон — 5, автомобіль «з рук» — 25, новий — 300. Ананас — 25 копійок. Кілограм м'яса — 80 копійок. Відеоманітофон — 20 карбованців. Пляшка горілки — 80 копійок. Проїзд в метро — 8 копійок (бачте, все ж дорожче...).

Для того, щоб зрозуміти стан радянського туриста в Японії, проведемо подумки ще один експеримент. Уявіть такого собі інтуриста, котрий обміняв свій домашній заробіток за два місяці на наші гроші, і після всіх обмінних перипетій це склало суму, котра за купівельною спроможністю дорівнює 7,5 карбованцям. Що ідентично нашому обмінові «там» (500 крб.), котрий японець одержує за 6 годин роботи. Завоєвувати мандрівник дійде до зубожіння, купивши одну лиш маторошу, але його цікавлять не сувеніри, а побутова електроніка — простенький однопрограми гучномовець, котрий у нього вдома вважається майже розкішшю. Про трипрограми радіо й мови не може бути —

не по кишені. Бідний іноземець бігає по Москві і, бажаючи зробити покупку дешевше, відвідує комісійні магазини, але таких гучномовців там немає. «Куди ж вони всі поділися?». — «Та на смітник їх викидають», — і це вражає уяву іноземця...

Сумна картина. Держава наша велика й багата, але кожний її громадянин зокрема має «там» жалюгідний вигляд. Наші турботи — їжа, житло, ганчір'я, автомобілі, пральні машини — для японців нудні, це в їх розумінні проблеми кам'яного віку. Просто вижити — для них вчорашній день. Сьогодні японець бажає жити добре, цікаво, гарно й довго.

На практиці це має такий вигляд. Цілий рік за цінами, що дорівнюють вартості автобусного квитка, в «їхніх» магазинах свіжі фрукти — яблука, ананаси, полуниця. Заморожене м'ясо в продажі є, але його купують для домашніх тварин — люди споживають свіже. Навіть у великих містах повітря неймовірно чисте. Наш же найначитаніший у світі читач пам'ятає байки про токійських поліцейських, котрі чергують у протигазах, щоб не задихнутися. Це те саме, що розповідати про блукаючих по Красній площі ведмедів.

А якщо нам раптом такий достаток і життєві блага, що було б? Стали б ми багатими та чи зробились би автоматично такими ж доброзичливими й привітними, як японці, чи змогли б так ввічливо звертатися до людей на вулиці, в магазині, в конторі, змогли б так безтурботно лишати на вулиці велосипед чи автомобіль, утримались би від розкрадання довідників із телефонних будок, від нашкодження в публічних місцях незгідливих текстів? І чи зможемо ми, багаті, сидіти в нічній кав'ярні годин до трьох — без широкомасштабного вживання алкоголю, без жбурляння грошима, без гудіння і балдіння? Чи не виявимося у результаті схожими не на вільних багатих людей, а на раптово розбагачених лакеїв?

Ну добре, з багатством ясно, а от, які взагалі затрати потрібні для атління ввічливості? Начебто ніяких, та

мені важко уявити усміхнених продавців у казенному радянському універсамі. Вони а нас байдужі найманці, котрі, як роботи, виконують вкладену в них програму: продають, що привезли і у визначений кимось зверху час, а на обід закривають якраз тоді, коли я, і такі як я, в свою перерву вибігають за покупками.

А на вулицях японських міст і містечок повсюди розставлені автомати з пивом, пепсіколою, фантою, кавою. Поруч — стіл, лавка. Запізнілі перехожі мають змогу підкріпитись і, перекинувшись жартівливим словом, зовсім не жалкують за монетою, що в дві години ночі пішла в прибуток тамтешньому автоматоторгу. Японець відчуває себе на нічній вулиці як вдома — йому там затишно. А ми на своїх вулицях вночі чужі, вони порожні і ворожі нам. Нас ніхто не чекає на глухій околиці, щоб під музику напоїти ливом чи лимонадом. Єдине, що можемо отримати — удар в щелепу після традиційного «дай закурити».

Цілодобово продається в Японії дешевий алкоголь, ледве не в кожному магазині — чорна порнографія, в тому числі фотоальбоми для, як вказано на обкладинці, маньяків, рясніють відеофільми і комікси з бандитами і садистами. Але при всьому цьому, незважаючи ні на що, навкруги — скромність, ввічливість, добродушність, люб'язність. Культура? У нас теж про неї говорять, але при цьому якимось дивним чином намагаються зменшати класиків-гуманістів виправдати мільйони трамвайних хамів.

ЧЕСНО кажучи, якщо відмовитись від емоцій вбивчої сили, то нічого надприродного в Японії немає. Міф про країну XXI століття, в котрій плюнути ніде, щоб не попасти в комп'ютер і де роботи розумніші від професорів, звідки бері з натури списуй, фантастичний роман — не більше ніж міф. Ну живуть люди... Це ринок як чарівний кристал зображує нам в таємному світлі нормальне життя, яким воно і повинно бути з погляду здорового глузду. Відео за безцінь, кишенькові телевізори (нам би такі в довгих чергах дивитися), ав-

томобілі в асортименті, дивні харчі, «дякую», «будь ласка» — а сервіс. Дивися на кожне з цих «досягнень розвинутого капіталізму» і начебто не такий страшний чорт, як його малюють. Бо дати нам, тямущим людям, волю, то зберемося ми в команди за інтересами і такого наклепаємо, що і з японським зрівнятися зможе. А поки що над кожним з нас по п'ять—десять щаблів ієрархічної драбини, і з кожного по черзі плюють на твоє авторське право, відламуючи найсміачніший шматок від кінцевого продукту, а потім кидають звідти більш ніж скромну нагороду, і на тебе ж пальцем показують, докоряючи за товар (їхніми ж зусиллями позбавлений товарного виду); звідки, мовляв, у нього руки вирости, ех, не вміє наша людина працювати. Подумавеш і махнеш рукою — та пропади воно все пропадом! А от якби без палиці попрацювати... Дати нашій людині економічну свободу, не відбирати зроблене нею і вона дуже швидко доведе, що ми не гірші від японців.

Заради справедливості необхідно сказати і про тамтешніх бідняків — до цього наполегливо закликав знайомий молодий інженер Тосіміц Танакі, член соціал-істичної партії і товариства японсько-радянської дружби. Він же на моє прохання змалював приблизний узагальнений портрет бідного чоловіка в Японії:

— Він мало заробляє — тисяч 100 йен на місяць (700 доларів, або 4400 карбованців). Має маленьку квартиру, — не більше 10 квадратних метрів на людину. Бідняк не може собі дозволити купити новий пристойний автомобіль (тільки малолітражку) або з'їздити в відпустку за кордон...

Звичайно, що не кажи, а Токіо — місто контрастів. Йдеш бувало по самому центру по Гізе, а під багатобарвною розкішною рекламою сидить обірваний жебрак із простягнутою рукою. Хто він, чужий на веселому святі життя? Можливо геніальний поет, котрого не дозволяє публікувати відділ пропаганди правлячої партії? Чи винахідник, визначне відкриття якого заховане бюрократами під суцню, а не продане за мільйони доларів, за кордон? А може суддя, що постраждав за правду? Чи це працюючий сіданік-любитель, чий теплиці зруйновані, аби не мав нетрудового доходу і морально не переродився?

А що, якщо це цинічний бездарний творець безглузких проектів повороту рік, будівництва якогось там трансяпонського БАМу, чи ініціатор введення обмеженого контингенту японських військ у сусідню країну, аби вести там війну, чи запровадити тотальну цензуру? А може це войовничий прихильник однопартійної системи чи просто невинний любитель жорсткого планування зверху? От узав він кредит на якийсь із цих проектів, витратив гроші і показав свою роботу експертам, а вони її — в корзину, по заслузі. Описали в людині майно, продали його з молотка, і на роботу нікуди не беруть. Із такою репутацією... От і жебрає бідолога. Це — будь ласка. А персональну пенсію ніяк не можна, звиняйте...

І насамкінець ще одне порівняння. Уявіть собі, що ви довго прискіпувались до сусіди по комунальній квартирі з мерзотними підозрами, звинувачуючи його, що він вам мишачу отруту підсилав чи у суп ваш плонув негідник — і раптом дізнаєтесь випадково, що він, наприклад, академік, та ще й медаллю «За відвагу на пожежі» нагороджений...

Це про Японію, про капіталізм.

Соромно вам перед світом!..

І. СВИНАЧЕНКО.

Таніяма — Кагосіма — Осака — Кіото — Токіо.

ВІД РЕДАКЦІЇ: з питань передплати журналу «Архіпелаг» просимо звертатись в молодіжний житловий комплекс «Надія» (м. Кіровоград, вул. Генерала Жадова, 21, корп. 3) або в міський комітет ЛКСМУ, тел. 4-95-38.

ВИСНОВКИ ЩЕ НЕ ЗРОБЛЕНІ

На початку цього місяця у нашій газеті був надрукований матеріал «Каналізаційна одиссея» про поновлення підружжя Коваленків — інвалідів по зору, котрі близько місяця вимушені були ходити по численних інстанціях, аби ті допомогли відремонтувати каналізаційну трубу в туалеті, яка систематично протікалаючи створювала в квартирі певний дискомфорт. Матеріал писався уже після того, як труба була майже покладена, а прихід журналіста спочатку до Коваленків, а потім в ЖЕД сприяв ще одному візитові до них жидівських сантехніків і остаточно ремонту вивувати виниклого конфлікту.

Так що опубліковане на сторінках газети розслідування неприємного інциденту, до якого були втягнуті партійні, радянські органи і засоби масової інформації, мало на меті показати конкретний випадок бездушного, чиновницького ставлення адміністрації та працівників ЖЕДУ-10 до людей, до того ж інвалідів. «Каналізаційна одиссея» викликала з одного боку, бурю емоцій у тих, кого «критикували», а з іншого — таємну радість їхніх недоброзичливців, бо як виявилось, у першій міжусобиці боротьбі, яка то затихала, то вибухала з новою силою з часу приходу в ЖЕД-10, тепер уже колишнього його начальника Зої Федорівни Янке, редакційний матеріал для одних сил став ще одним документом у папку для компромату, а для «критиків» — неприємним фактом, на заперечення якого треба було витрачати сили і нерви. Одним словом, резонанс він викликав неоднозначний...

ВІЗИТИ в редакцію почалися через день після того, як матеріал про каналізаційну одиссею Андрія й Любові Коваленків з'явився на сторінках газети. Причому першими атакували редактора саме ті, кого, як кажуть, зачепили возом. Це — колишній начальник ЖЕДУ-10 З. Ф. Янке (26 квітня ц. р. наказом начальника міськжитлокомунуправління вона звільнена за систематичне невиконання службових обов'язків) і члени сімейного під'яду, на обслуговуванні яких знаходиться будинок, де живуть Коваленки, — Ольга й Володимир Падурці. Принесені тепер уже ними скарги на необ'єктивність автора публікації та неправомірні притиснення з боку керівництва міського житлово-комунального управління вимагали додаткового ви-

вчення багатьох аспектів прихованої до пори, до часу (а конкретно — до звільнення З. Ф. Янке з роботи) міжусобиці, котра розділила працівників десятого ЖЕДУ на два табори — прихильників і недругів колишнього начальника житлової дільниці.

Законністю звільнення Зої Федорівни займається нині прокуратура, вона й дасть конкретну відповідь, а ми повернемося до ще одних учасників затяжного конфлікту, котрі в історії з Коваленками безпосередньо участі не брали (були якраз у відпустці), але й цей випадок плюсюють їм до всіх існуючих і невідомих зауважень, попереджень, актів. Це члени сімейного під'яду — Ольга й Володимир Падурці. Саме вони тепер «розпалюються» і за методи роботи колишнього начальника ЖЕДУ, і за власну необізнаність, «завдяки» якій вимушені оббивати пороги різних інстанцій (помінявшись ролями із сім'єю Коваленків), аби узаконити своє проживання в службовій трикімнатній квартирі, наданій їм згідно договору про комплексне обслуговування будинку по вул. Жадова, 21, корпус 1.

Заселились вони туди після того, як попередня сім'я розрахувалася із цього місця роботи і виселилась, «забувши», однак, вислатись. Про законність їхнього проживання свідчить і договір, підписаний і затверджений заступником начальника міського житлово-комунального управління О. С. Сасовим. Четвертим пунктом цього договору передбачене позачергове виділення членам сімейного під'яду службової квартири із конкретним акаванням вулиці, будинку, квартири і навіть житлової площі. Саме там мешкають зараз Ольга й Володимир із сім'єю. Тільки тепер дійшли вони до висновку, що виділення їм квартири і ставлення до них по основному причині спочатку недружелюбного, а згодом навіть ворожого ставлення до них інших жидівських працівників. За логікою речей начебто й можна зрозуміти останнє, чимало з котрих стоять на квартирній черзі набагато більше одного року, протягом якого згідно з відповідними правилами мають право на одержання службового житла. А Падурці, пропрацювавши на дільниці лише кілька місяців, перебрались у багату для багатьох трикімнатну квартиру. Особливого захоплення серед колег це не викликало, хоча вони й знали, що вона виділяється Падур-

цям як сімейному під'яду, котрий буде обслуговувати будинок. Рішення про це приймала адміністрація ЖЕДУ. Вона благословила молоду сім'ю на під'яд, вона ж дала їм добро на вселення. Як тепер з'ясувалося, без відповідного на те документа — ордера, бо попередні мешканці вибратись — вибратись, а виписуватись не поспішали. І зробили це тільки у травні ц. р., коли конфлікт уже розгорівся на повну силу, коли писалися акти, збиралися підписи, вирували нежартівливі пристрасті.

ВЕДЕННЯ нової комплексу форм обслуговування будинків — справа, звичайно, позитивна, та й задумана вона була для значного покращення роботи житлово-комунальної сфери і більш якісного обслуговування мешканців цих будинків. Переваги нової форми очевидні — не треба щоразу бігати в ЖЕД, аби викликати потрібного майстра: він живе у сусідній квартирі чи сусідньому під'їзді. І, думаю, жителіма дзвонять першого будинку по вул. Жадова було абсолютно все одно, хто взявся за сімейний під'яд: чи Падурці, чи Падурці, чи ще якісь треті, п'яті, десяті. Ім аби не забувалось, не протікало, було чисто і прибрано.

Допки так і було, кожен займався своїм ділом — мешканці більш як ста квартир щоранку розбігались по своїх роботах, а члени сімейного під'яду наводили порядок у закріпленому за ними будинку. Коли ж почалися спочатку маленькі, а потім серйозніші непорозуміння, стосунки між одними й іншими почали напружуватись. Як свідчить присланий у редакцію папір за підписом секретаря партійної організації ЖЕДУ-10 Н. Мишиної, голови профкому З. Головаті та голови ради трудового колективу І. Серова, спочатку (із серпня минулого року) працювали Падурці непогано. У листопаді—грудні стали прибирати гірше, а інколи й «забували» це робити. Почали грубіяти мешканцям і завідувач будинком, ті по-скаржились начальникові житлової дільниці. Безрезультатно. У січні ц. р. зава будинком не підписав Падурцям протокол приймання виконаних робіт по санітарному утриманню житлового фонду для нарахування зарплати і написав заяву на ім'я З. Ф. Янке й голови профкому. Із боку Зої Федорівни знову ніякої реакції.

Санітарний стан взятого на під'яд будинку комісія ЖЕДУ перевіряла три сімні, дев'ятого і тринадцятого лютого, третього квітня (це все згідно присланого в редакцію документа). Висновки невістні: брудно, не-прибрано. Двічі рада трудового колективу і профком виносили питання про роботу сімейного під'яду Падурців на спільні засідання. І двічі їхні рішення начальника ЖЕДУ ігнорувала. При будь-яких критичних зауваженнях на адресу під'яду ставала на їхній захист.

Така думка — з одного боку.

Володимир Падурець звинувачення офіційних осіб вважає безпідставними і необгрунтованими, бо в цій інформації чимало перекручень, з то й недостовірних фактів. І в цій, і в багатьох інших документах, якими керувався а. о. начальник ЖЕДУ-10 Є. І. Арделян, підписуючи наказ про звільнення Падурців з роботи (опротестований прокурором міста М. Мохонько); на основі яких робили свої висновки члени житлової депутатської комісії міськвиконкому, котрі займалися розглядом заяви сімейного під'яду, які адресуються у Москву, в Київ — міністрам, прокурорам, редакціям газет, депутатським комісіям Верховних Рад СРСР і республік.

«Квартирне питання», прикриті актами комісії про незадовільний санітарний стан, епертими чутками про те, що Падурці «купили» цю квартиру (їх не раз питали, скільки вони за неї дали), голосом громадськості — певної кількості жителів будинку, котрі оголосили молодій сім'ї справжню війну, розвели працівників однієї установи у два непримиренні табори. Ольга й Володимир вимагали: «пропишіть нас, працюємо ми погано — виженете, але спочатку пропишіть».

— Не буде цього, бо, якщо ви пропишетесь, вас звідсіля ніхто не випхне, — заперечували опоненти.

— Я прошу вас, — майже трагічним тоном звертався до членів депутатської групи, у складі якої були два начальники підвідомчих йому ЖЕДів та юристконсульт міськжитлокомунуправління, начальник цього управління А. М. Семенов, — розберіться сьогодні до кінця і давайте поставимо на цій історії крапку. Або вигоньте мене з роботи, або..., не знаю... розберіться з цим під'ядом. Вони мене замучили — пишу, ходять скрізь.

Близько десятка зібраних поспіхом жінок жалісливо-поспіхували йому — от, довели чоловіки — а потім з усієї сили почали «розкривати» істинне лице Ольги й Володимира. І працівники вони нікудишні, і до людського ставлення у них гордливості, а інколи й грубо. Падурці у своє ви-прадання не астигали сказати нічого — їх перекрикували.

Кажуть, що в суперечці народжується істина. Мені здається, що у голови депутатської комісії вона народилася набагато раніше, бо ще тільки почавши слухати жінок, не погодившись з Падурцями, котрі й звернулись в міськвиконком для об'єктивного розгляду справи і почувши трагічні нотки у голосі свого начальника, він поспішив його «заспокоїти» — «на вісімдесят процентів висновки уже готові». Коли ж мова підружжя почало буквально вмовляти його зайти в квартиру і в спокійній обстановці поговорити про це детально, народний депутат сів у машину і сказав:

— Мені й так усе ясно.

— Але ж ви прийшли за нашою скаргою, чому ж говорите з нами не хочете?

— Ми без вас розберемося.

За роки роботи в газеті (а довелося розібрати уже не один десяток скарж) так я бачила вперше. Скажу відверто: це була страшенно неприємна сцена. Поговорити з сім'єю депутатській групі все-таки довелося, бо, сівши у ЖЕДі (разом із А. М. Семеновим та його заступником О. С. Сасовим) «робити» уже готові висновки, вони змушені були апусти в кабінет автора цих рядків і Ольгу й Володимира Падурців. Подальша розмова із сімейним під'ядом типу «вийдіть з кабінету — не вийдемо, поки не розберетеся до кінця» закінчилась тим, що їх все-таки виставили за двері, пообіцявши поїздомити в кінці свої висновки.

А вони були такими — «трудоий договір з вами розривається, тому прописувати вас не будемо».

Другого дня молоді сім'я разом з малими дітьми усілась спочатку під обкомом партії, а потім — під міськвиконкомом, на площі Кірова, куди їх переправили. Із величезного будинку сім'ю помітили і пообіцяли, що ордер на квартиру вони одержать. Через кілька днів Падурці його справді одержали, але до цього їм довелося чимало вислухати на засіданні

житлової комісії міськвиконкому, котра вирішила, що питання про їхню прописку буде розглядатись у народному суді. Бо десятимісячне проживання а передбаченій укладеним договором (міська прокуратура підтвердила його законність) квартирі виявляється не що інше, як самовільне захоплення житла. Хоча юридичний довідник «Жилищные права и обязанности советских граждан» (К., «Наукова думка», 1988 р.), складений на основі законодавства Союзу РСР і Української РСР, дає чітке пояснення: «Не може вважатись самовільним зайняття житлового приміщення і в випадках, коли поселення у нього було здійснене за вказівкою (усною чи письмовою) відповідної посадової особи підприємства, організації чи установи, котрій належить це житло...». Падурці поселились у трикімнатній квартирі у відповідності з договором і за дозволом хоч і колишнього, та все ж начальника ЖЕДУ-10.

СВІЙ попередній матеріал я закінчила висновком, яким хочу підсумувати і нинішню публікацію. Історія, котра мала б за логікою речей і не починатись, нарешті, закінчилась. «Вперті і нахабні» Падурці (як їх називають ті, хто проти них) таки добились дозвільної прописки. Виданий у міськвиконкомі ордер, вони віднесли прямо в районне паспортне відділення (у ЖЕДі його могли б десь зачекати і сказали б, що не бачили — доведи потім). Тепер, начебто, перемога за ними. Але ж залишились численні не-правомірні (на їхню думку) акти, котрими можуть притиснути в будь-який момент, залишились непокараними ті, хто цькував їх і фальсифікував документи, залишилось гнітюче враження від усього побаченого і пережитого.

Іще залишилось аперте бажання виселити їх із квартири у новій завбудинком («нам не потрібен такий під'яд»), залишилась неприязнь багатьох жидівських працівників.

Що робити далі, вирішувати їм самим. Але нагадаю, що четвертий місяць будинок не прибирається і ніким не обслуговується, тому, якщо знову в якійсь квартирі тріска труба, немає гарантій, що знову не почнеться чиясь одиссея.

Ольга ПИЛИПЕНКО
м. Кіровоград.

НА РІЗНІ
ТЕМИ

ПОЧАТКІВЦЮ ПРО ЕКСТРАСЕНСОРИКУ

(Продовження.
Поч. у №№ 25, 28, 29)
**РОЗДІЛ 4.
БІОЕНЕРГЕТИЧНЕ
ЛІКУВАННЯ**

Ще раз необхідно підкреслити, що написане тут є елементами абетки, яку необхідно знати. Спілкування з людьми, котрі відчували у собі деякі здібності та починали приміняти, наприклад, безконтактний масаж за методикою Джуни Давіташвілі або будь-якою іншою, свій власний досвід, привело до думки, що, не маючи вихідної інформації, люди роблять велику кількість помилок. Це невинувато доводило затримувати розвиток їх здібностей. Тому в цьому розділі ми з вами лише трохи торкнемося загальної методології. Основна увага буде приділена тим нюансам, які майже у всій літературі або зовсім не розглядаються, або висвітлюються недостатньо.

Люди, які займаються біоенергетикою, можуть підтвердити, що гостро встав питання про захист. Прочитавши з книги Рамачаракі «Наука про дихання індійських йогів»: «Якщо ви знаходитесь у товаристві людей нижчого порядку розуму, ви відчуваєте немов би пригнічуючий тиск їхніх думок. Спробуйте тоді зробити ритмічне дихання, і, одержавши завдяки цьому додатковий запас прани, подумки створюють образ, немов би обводили себе одержаною

праною як шкертлопою. Замкніть себе подумки у таке яйце прани, непроникне для впливу, який іде з нижчих площин. Створивши в уяві яскравий образ такої оточуючої вас оболонки, ви відчуєте, що цілком захищені від впливу брутальних думок або будь-яких інших нечистих впливів інших осіб». Існує ще багато інших образів захисту: кокон, вихор, стіна, дзеркало і т. ін. Тобто уявляти, що ви знаходитесь у коконі або іншому образі. Але застерігаю, що вихор та інші образи, котрі можуть викликати навіть неусвідомлений перерозподіл енергетики вашого організму при неправильному виконанні, використовувати не рекомендуємо. Але у всіх методах, з якими доводилося знайомитися, не підкреслені три важливі моменти:

а) коли ви уявляєте, що знаходитесь у яйці (або в іншому образі), то подумки вкажіть — шкертлопо знаходиться на межі вашого біополя. Як ви могли вже переконатися із дослідів з рамкою, біополе не знаходиться постійно в якихось певних межах. Тому нехай організм знає сам, де розташовувати захист;

б) встановлюючи захист, обов'язково підкресліть, що зможете сприймати енергетику та інформацію з навколишнього середовища, від

інших людей тоді, коли дасте мислений наказ про це;

в) формування захисту можливе лише при наявності почуття любові навіть до того, хто робить вам зло. Ніякого роздратування та злості!

Під час вироблення захисту потрібен постійний тренінг; у вас є кілька хвилин — стаєте захист, тримаєте його скільки можете. Ви переконаєтесь, що поступово необхідність прикладання великих зусиль буде зменшуватися. Добийтеся того, щоб захист у вас вироблявся автоматично.

Може виникнути питання: а який саме образ захисту вибрати? Зрозумійте — захист це не кокон, не яйце чи оболонка або щось інше. Захист — це властивість біополя, і немає значення, яким шляхом ви до цього прийдете. При всіх уявних образах виробляється той же самий захист.

Іншим дуже важливим питанням для сенситивів є можливість підзарядки. Для правильного енергетичного стану людини необхідно, щоб у неї добре працювали всі чакри (енергетичні центри). На Сході виділяють 7 чакр:

діра Брамі (тім'я), третє око (чакра наскрізна від перенісся до потилиці), горлова чакра (щитовидна залоза), серцева чакра (розташована посеред грудної клітки на рівні серця), сонячне сплетіння, статева чакра, кундаліні (у куприку). Якщо діра Брамі є загальним плюсом людини, то кундаліні — загальний мінус. Без безпосереднього керівництва досвідченого вчителя кундаліні чіпати не можна, це може призвести навіть до трагічних результатів. Людина може як одержувати прану зі страви, води, навколишнього середовища, космосу і т. д., так і віддавати її. Постійний обмін енергії — нормальний процес, але у більшості людей канали обміну енергією у певних зонах можуть «перекритися». Виникають так звані енергетичні «пробки». Це може привести до погіршення стану здоров'я, відчуття втоми і т. ін. При нормально функціонуючих енергетичних каналах, якщо людина віддає багато енергії й при цьому не може поновити її — результати негативні. Це частіше за все виникає через те, що десь з'явився одна чи кілька енергетичних «пробок».

Існує багато засобів підзарядки, до більшості з них я відношуся критично. Та не тому, що вони не вірні, ні, але їх можна застосовувати лише, наприклад, у лісі, далеко від населених пунктів. У цьому випадку гарним методом підзарядки є ритмічне дихання йогів. Підзарядку можна одержати від дерев (одна з кращих у цьому від-

ношенні порід — дуб), від янтаря, хмар та ін. Добра у цьому випадку така вправа: простягніть руки перед собою, уявіть, що у руках витримаете чашу, яка поповнюється сонячною енергією, потім перекидайте цю чашу на себе й кожну клітину свого організму купуйтеся у цій енергії.

Ще раз наголошую, що цю вправу можна виконувати лише на природі, вдалині від сучасного міста. Мені доводилося нещодавно бачити, як цю вправу робили у приміщенні на кілька сот місць. «Шоанайкавіша» картина. Одна глядачка, яка сиділа неподалік від мене, замість сонячної енергії у чашу несвідомо зібрала головний біль жінки, котра сиділа попереду, та й «скупалась» у ньому. Результати не забарилися дати себе знати.

Перейдемо до розгляду іншого засобу підзарядки. Зробіть глибокий вдих — через зону серцевої чакри. Ви повинні відчути хвилю, тепло або якесь незвичне відчуття, яке буде говорити про те, що канали цієї чакри прочистилися. Наступний глибокий вдих-видих через горлову чакру. Потім наступні видихи — через третє око й діру Брамі. Видихаючи через діру Брамі, уявіть, що ваш

потік енергії стовпом піднімається над головою й ліне далеко вгору, у космос. У момент підключення до космосу одержите потужну енергетичну підзарядку.

Якщо ж під час видиху через зону якоїсь чакри видих не підтверджується вашими відчуттями, то можливі два варіанти. Або у вас низька чутливість, або ця чакра енергетично забита. У другому випадку замість видиху через зону слідує чакри повторити видих через дану чакру. Це — метод очищення енергетичних каналів, яким умовно називаю мене на мій послідовного відкриття чакр. Ті чакри, які при розгляді не приймали участі, краще не чіпати, це небезпечно.

При діагностиці й лікуванні, особливо руками, сенситив може набрати на себе «зіпсовану» енергію. Помічено, що протягом 15—25 хвилин ця енергія затримується на шкірі. У цей час ефективним засобом очищення може виявитися наступна вправа: уявіть собі, що все ваше тіло знаходиться у вогні, у вогні приємному, ласкавому, люблячому. Потім також подумки ви обливаєте себе холодною, але не крижаною водою. Після того, як «зіпсована» енергія проникає далі, знати її вже значно важче.

[Далі буде].

КАМАСУТРА

(Продовження. Поч. у № 29).

Йокаяти поділяють думку, що дотримуватися Дхарми невинно, позаяк вона сповідує виключно майбуття, щодо якого невідомо, чи принесе воно винограду, чи ні. На їхню думку, нерозумно випускати з рук те, чим володієш. Зрештою, мати гору сьогодні краще, ніж павича завтра, а здобутий мідаж вартісний об'єкту шматка золота.

Відповіді на запитання:
1. Святе писмо, що визначає дії Дхарми, не залишає місця жодним сумнівам.
2. Досвід нам підказує, що жертвоприношення для здобуття перемоги над ворогом чи закликання дощ дає результати.
3. Сонце, місяць, зірки та інші небесні тіла можуть примножувати добро цього світу.
4. Світ існує завдяки дотриманню правил, що стосуються чотирьох наст і чотирьох періодів життя.
5. Сіють у надії збирати.

Не слід присвячувати Каму Арті, бо розкіш потрібна так само, як їжа. Стосована в міру і розсудливо, може поєднуватися з Дхармою й Артою. Хто практикує їх одночасно, — щасливий у житті цьому й майбутньому. Кожна дія, що одночасно пов'язана з трьома або лише з двома чи принаймні з однією з цілей, може бути реалізована. В той же час слід уникати таких дій, коли для вдоволення однієї жертвують двома іншими, приміром, коли людина деградує задля набожності чи розпусти, що виказує її глупоту і гідна покарання.

Частина зі ста тисяч правил, особливо тих, що пов'язані із Дхармою, складає право Свямомхі. Ті, що стосуються Арті, зібрав Бріхаспати, а Мамі — зібраний Нанді.

КАМАСАСТРА, тобто, кодекс любові Нанді, по черзі спорочувався іншими, щоби зрештою бути розділеним на шість трактатів, серед яких Даттама написав власний на прохання публічних дівчат з Паталіпутри, і це є шастрою — катехізисом куртизанок.

І вже коли Ватсьяна прочитав й обміркував праці Бабхраві та інших древніх авторів, прослідкував принципи, якими ті керувалися, визначаючи правила кохання, він написав КАМАСУТРУ на основі шести згаданих вище шастр у погодженні з правилами святого писання для добра світу. Це було, коли він вивчав релігійне вчення і віддавався спогляданню Бога.

Книга ця не переслідує мету служіння нашій тілесній хиті. Бо кожен, хто опанував основи знання

Камі й одночасно з цим дотримується Дхарми та Арті, напевно панує над власними почуттями.

ЛЕНДІКС ДО РОЗДІЛУ 1.

ЛОКАЯТИ були представниками матеріалістичної школи. Схоже на те, що кожна з життєвих норм мала своїх виняткових прихильників. Особливо погляди, якими захоплювалися, залежали від ситуації: деякі вибирали дві з тих трьох цілей. Поет Бхартріхарі (Центурія кохання, станс 53) говорить:

«Чоловіки тут, на землі, мають зробити вибір серед двох нультів: прекрасних жінок із повними грудьми, котрі тужать лише за забавами й розкошами, що обновиються, або лісового пустиню».

ШАСТРА ІНДІЙСЬКИХ КУРТИЗАНОК написана на їхнє прохання, третю ж книгу МИСТЕЦТВА КОХАТИ склав Овідій на вимогу гарних римлянок:

«Розкішні дівчата просять мене, аби я їм поради. Отже вам присвячую наступні арнуші. Навчу жінку тому, як вона має дозволити себе кохати. Жінки не можуть пригасити племіння ані зламати стріл Амура; я помітив, що стріли ті заважають менш кривди мужчинам. Вони частіше обманюють гнучких дівчат».

Появившись переді мною, Венера сказала: Чим бідні дівчата заслужили таку долю? Безпомічні, вони віддані на ласку мужчинам. Твої дві книги зробили з них майстрів. Тепер слаба стать мусить скористатися з твоїх рад».

Гарні учениці, як і їхні молоді коханці, та напишуть на своїх здобутках: «Овідій був нашим учителем!».

РОЗДІЛ 2. ПРО ОПАНУВАННЯ 64 ВИЗВОЛЕНИХ УМІНЬ

Окрім умінь, викладених в КАМАСУТРИ, слід одночасно опановувати 64 визволені уміння. Їхній перелік, окрім вишуканих мистецтв, налічує прикладні, як от архітектура, фехтування, стратегія, нуліарія, здобування чисель власності мантрою (святі закляття) і чарами тощо, словом, усі визволені уміння епохи.

Куртизанка, котру природа обдарувала дотепністю, вродою та іншими цнотами, і яка знає 64 визволені уміння, дістає звання ганики, себто куртизанки високого гатунку і займає почесне місце на зібраннях мужиків. Її шанує король, вихваляють учні, а вся решта турбується про її прихильність і складає поесті.

Якщо донька короля чи сановника володіє такими талантами, вона завжди буде фаворитною, першою дружиною, навіть якщо її чоловік мав тисячі інших дружин.

Також жінка під час розлуки з чоловіком або ж потрапивши у скруту може жити зі своїх талантів навіть перебуваючи за кордоном. Їх наявність додає жінці багато привабливості навіть тоді, коли обставини не сприяють застосуванню. Мужчина, котрий також володіє ними, а принагідно красномовний та елегантний, швидко здобуває жінку.

А ось їх перелік:
1) Спів, 2) інструментальна музика, 3) танець, 4) одночасне володіння цими вміннями, 5) писання і

малювання, 6) виконання татувань, 7) одягання Бога й оздоблювання рисом і квітами, 8) приготування лоща або постілі з квітів або ж викладання квітів на землі, 9) забарвлення зубів, одягу, волосся, нігтів і тіла, тобто нанесення цяток і візерунків, забарвлення їх та розфарбовування, 10) викладання різноколірного сил на пареті, 11) виготовлення ліжок, килимів та подушок для відпочинку, 12) гра на скляних посудинах із водою, 13) збирання води в анведуках, цистернах та інших ємностях, 14) розмальовування, оздоблювання і декор скринь і скарбничок, 15) виготовлення чотом, колб, гірлянд та вінків, 16) виготовлення тюрбанів, корон, плюмажів та вінків із квітів, 17) театральні вистави та сценічні дійства, 18) мистецтво виготовляти оздобу для вух, 19) виготовлення запалів і парфумів, 20) доирання прикрас та оздоб на одяг, 21) магія та чорнокниство, 22) вправність рум, 23) готування, 24) приготування кислих, пахучих, тонізуючих, підтримуючих напоїв, лікерів та алкогольних наливков, присмних на смак та оку, 25) крій та шиття одягу, 26) гапування вовною та шовком палуг і квітів, виготовлення плюмажів, торочок, букетів та вузлів і випуклих мережок, 27) вирішення загадок, речень із прихованим змістом, гри слів та шарад, 28) віршовані забави: одна особа читає рядок, наступна прояснює, починаючи від останньої літери останнього рядка; якщо особі, котра дає відповідь, не пощаща й наслідуючи, 30) денламування й художнє чи жінки і дітей. Коли речення вимовляються швидко, трапляються спотворені, перенурчені, незрозумілі вислови, які викликають двозначність і сміх, 32) фехтування зброєю і кієм, вправи з луком у стрільстві, 35) архітектура, 36) знання про золоті камені, 37) хімія та мінералогія, 38) фарбування тація копалень та каменоломень, 40) городництво, та визначення їхнього віку, 41) боротьба з ними нуліпок і баранів, 42) розуміння мови палуг і шпавати його й заплітати, 44) мистецтво розшифрування тенст, де слова знаходяться в певному порядку, 45) вміння говорити, змінюючи форму слів: одніють літери між складами тощо, 46) знання мов та складання секретних повідомлень квітами, 48) ілять, вилучення наблукоч, 49) ігри для розуму: яти пропуски іншими рядками, не об'єднаними змістери умисне спотвореного слова, відділяючи голосовити віршем чи прозою місця, виазані лінією чи символом, та інші ігри.

[Далі буде].

3 16 по 22 липня

понеділок

16 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — Документальний фільм. 8.05 — Людина. Земля. Всесвіт. 9.05 — «Сибір на екрані». Кіножурнал. 9.15 — У світі тварин. 10.15 — «Кончина». Художній телефільм. 1 серія. Прем'єра. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 14.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 14.45 — Загальноєвропейське свято музики. 15.15 — «Діалог з ком'ютером». 16.00 — Кінофестиваль «Приз глядацьких симпатій». Прем'єра документального телефільму «На хуторі поблизу Червянки». 16.25 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — Ми і економіка. Пульс-90.18.45 — «Кончина». Художній телефільм. 1 серія. Прем'єра. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — Світло років, що летять. Творчий вечір композитора О. Пахмutowoї. У перерві — 22.00 — Актуальне інтерв'ю. 23.20 — ТSN. Телевізійна служба новин. 23.45 — «Народжена революцією». Телефільм. 1 серія. 0.49 — «Серцю милій край». Фільм-концерт за участю О. Покровського. 2.11 — На арені цирку.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Музичний фільм «Весілля сойки». 10.35 — Документальний фільм «Люті». 11.30 — Художній фільм «Талісман». 16.00 — Новини. 16.10 — Концерт фольклорних колективів. 17.10 — «День за днем». (Кіровоград). 17.30 — «За заводською прохідною». Маловисіський спиртзавод. (Кіровоград). 18.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — «Точна зору». В передачі бере участь голова Кі-

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Комбінат громадського харчування тресту «Кіровоградбуд» на постійну роботу терміново потрібні повари, кондитери, посудомийки. Одиноким надається гуртожиток. Довідки: м. Кіровоград, вул. Миру, 6. Відділ кадрів. Тел.: 7-14-74.

ророградського обласного М. О. Сухомлин. (Кіровоград).

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — Прем'єра документального телефільму «День жнив, господаруну і взяття Бастії». 7.35 — Мультфільм. 7.45 — Фільм — дітям. «Шторм на суші». 9.05 — Діалог зі сценою. Фільм-концерт. 10.10 — Прем'єра документального телефільму «Прогноз на завтра, або Чортівне колесо». 10.40 — Музичний підсумок. 11.25 — Сеанс повторного телефільму. «Як допомогти татові». 16.00 — «НЛО: неоголошений візит». 16.50 — Колаж. 16.55 — Прем'єра документального телефільму «На тлі черги». 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Телевізійний музичний абонемент. На концертах у Державному музеї ім. О. Пушкіна. 19.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Дніпро» — ЦСКА. У перерві — 19.45 — Вечірня назва. 20.50 — Кіноабонемент. Художній фільм «Зміна долі». Вперше.

вівторок

17 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — Джерела. 8.05 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 9.05 — «Кончина». Художній телефільм. 1 і 2 серії. Прем'єра. 11.20 — Колаж. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 14.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 14.45 — Науковий вісник. 15.30 — Співає заслужена артистка РРФСР В. Баранова. 16.10 — Породи чемпіонів спортсменам-початківцям. 16.55 — Концерт фольклорного ансамблю Ірану. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — «Теремон». Мультфільм. 18.25 — Голгофа художника А. Осмьорніна. 18.45 — «Кончина». Художній телефільм. 2 серія. Прем'єра. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Актуальне інтерв'ю. 20.50 — Літературно-художня програма «Слово». 22.50 — Французькі зустрічі. 23.50 — ТSN. Телевізійна служба новин. 0.15 — «Народжена революцією». Телефільм. 2 серія. 1.31 — Спортивна програма. 2.01 — Спогади про Арно Бабаджаняна.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Співає Д. Хворостовський. 10.00 — Доброго вам здоров'я. СНІД і його профілактика. 10.30 — Для дітей. «Канал «Д»». 12.00 — Художній телефільм «Провінціалізм». 16.00 — Новини. 16.10 — Урок музики. 16.55 — Для дітей. «Веселка». 17.25 — Документальний фільм. «На меридіанах дружби». 17.45 — Концерт для голосу з оркестром. 18.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — На добраніч, діти! 21.00 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — Фільм — дітям. «Стара фортеця». 1 і 2 серії. 9.05 — Іх відірвали Юрмала. Музична програма. 10.35 — Мультфільм. 10.45 — Ритмічна гімнастика. 11.15 — Сеанс повторного телефільму. «Претендент». 1 серія. 16.00 — Програма Томської

студії телебачення. 16.35 — Прем'єра науково-популярного фільму «Заповіді». 17.30 Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Ритмічна гімнастика. 18.30 — Телестудії міст РРФСР. (Рязань). 19.00 — Вечірня назва. 19.15 — «Який чудовий цей світ». Фільм-концерт про творчість композитора Д. Тухманова. 20.40 — Колаж. 20.50 — На прохання телеглядачів. Художній фільм «Сильні духом». 1 серія.

середа

18 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — Концерт фольклорного ансамблю «Лейгарді». 8.00 — «Грабінки». Документальний телефільм. 8.50 — Це було... було... 9.05 — «Кончина». Художній телефільм. 2 і 3 серії. Прем'єра. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 14.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 14.45 — Музична скарбниця. Концерт з творів А. Віваальді. 15.25 — «ТелеЕкно». Журнал. 15.55 — «Друге поклоніння». Концерт художніх колективів геологів. 16.25 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — Мультфільм. 18.10 — Романс С. Рахманінова у виконанні І. Архіпової. 18.40 — «Кончина». Художній телефільм. 3 серія. Прем'єра. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — Меридіани дружби. Відкриття II Всесоюзного фестивалю польської пісні. 22.15 — «Мріє, не зрадь». Прем'єра фільму-концерту про життя і творчість Лесі Українки. 23.15 — ТSN. Телевізійна служба новин. 23.40 — «Народжена революцією». Телефільм. 3 серія. 0.58 — «Прекрасна Елена». Фільм-концерт про оперету Н. Оффенбаха. 2.23 — Лицедій. Кінофільм за участю пантомімічної групи В. Полуніна.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — П. Чайковський. Симфонія № 6. 10.05 — Село і люди. 10.35 — Музичний фільм «Голосушка». 11.15 — Літературна карта України. 11.50 — Художній фільм «Рецепт її молодості». 16.00 — Новини. 16.10 — «Капіталіст». В. Безиминний. Теленарис. 16.30 — Естрадний концерт. 16.55 — Говоримо українською. 17.15 — «Обережно на воді». (Кіровоград). 17.30 — «День за днем». (Кіровоград). 17.45 — Романси українських композиторів. 18.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.05 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — Фільм — дітям. «Стара фортеця». 3 і 4 серії. 9.25 — З глибини віків. 9.55 — Зрастуй, музику! 10.15 — Документальні фільми про спорт «На старті і юність», «У вільному польоті», «Старт». 10.45 — Концерт хору Шведського радіо. 11.30 — Сеанс повторного телефільму. «Претендент». 2 серія. 16.00 — Селянська справа. Л. Пивніч. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Колаж. 18.05 — Прем'єра телевізії «Мами

Блу». 19.00 — Вечірня назва. 19.15 — Телестудії міст РРФСР. (Тюмень). 19.45 — На IX Міжнародному конкурсі ім. П. Чайковського. 20.40 — Колаж. 20.45 — На прохання телеглядачів. «Сильні духом». 2 серія. 22.20 — Концерт молодих виконавців поп-музики.

четвер

19 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — Танцює «Горець». 8.05 — Літературно-художня програма «Слово». 10.05 — «Кончина». Художній телефільм. 3 серія. 11.20 — Колаж. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 14.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 14.45 — Прем'єра документального телефільму «Зав'язка». 14.55 — Фільм — дітям. «Пітер Пен». 1 серія. 16.05 — Здрастуй, музику! 16.45 — «Роздириння». Документальний телефільм. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — До шістнадцяти і старші. 18.45 — Пісні С. Березіна. 18.55 — Слово Андронікова. «Невський проспект». Телефільм. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Актуальне інтерв'ю. 20.50 — Така незнана Болгарія. 22.50 — Творче об'єднання «Прес-клуб» представляє. «Родичі». 23.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 23.55 — «Народжена революцією». Телефільм. 4 серія. 1.24 — Концерт класичної музики. 2.37 — Це було... було...

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Відеоміли. Музична розважальна програма. 10.20 — «Надвечір'я». Передача для людей старшого віку. 11.20 — Художній телефільм «В'язень замку ІФ». Фільм 1. 16.00 — Новини. 16.10 — Шляхом оновлення. 16.40 — «Народні таланти». 17.30 — Для дітей «Веселка». 18.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.05 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — «Що таке цирк». Фільм-концерт. 7.55 — Фільм — дітям. «Стара фортеця». 5 і 6 серії. 10.05 — «Жила собі мрія». Фільм-концерт. 11.00 — Ритмічна гімнастика. 11.30 — Сеанс повторного телефільму. «Претендент». 3 серія. 16.00 — Селянська справа. 17.00 — Ритмічна гімнастика. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — «Вертикаль». «Візит до майстерні кінорежисера». Документальний телефільм про С. Параджанова. 18.25 — Барги сабз (скромний подарунок). 18.55 — Колаж. 19.00 — Вечірня назва. 19.15 — Телестудії міст РРФСР. «Експедиція «Чиста Чусова». (Свердловськ). 19.40 — Прем'єра документального телефільму «Захоплення». 19.50 — На IX Міжнародному конкурсі імені П. Чайковського. 20.35 — «Пізня ягода». Художній фільм. Вперше. 22.00 — Концерт майстрів мистецтва членів журі II Всесоюзного фестивалю польської пісні.

п'ятниця

20 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.55 — До шістнадцяти і старші. 8.20 — Слово Андронікова. «Невський проспект». Телефільм. 9.20 — Прем'єра документального телефільму «Курортне містечко». 9.35 — Конкурс авторської пісні імені А. Митронова. 10.25 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 14.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 14.45 — Грає квіртет ім. Шостановича. 14.55 — Фільм — дітям. «Пітер Пен». 2 серія. 16.05 — «І я залишу світлий слід». Документальний телефільм про творчість Г. Тукая. 16.50 — Хвилини поезії. 16.55 — Прем'єра документального телефільму «Після галасу». 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — Грає Н. Латинський (скрипка). 18.30 — Прогрес. Інформація. Реклама. 19.00 — Діалог веде Останіно. Яким бути телебаченню. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 21.00 — Програма «А». 23.30 — ТSN. Телевізійна служба новин. 23.55 — «Народжена революцією». Телефільм. 5 серія. 1.23 — Пісня-90. 2.48 — «Покажіть нам музей». Документальний телефільм.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Музичні історії. 10.20 — «Живе слово». 11.05 — Художній телефільм «В'язень замку ІФ». Фільм 2. 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Сонячне коло». 16.40 — «Закон і ми». Деякі аспекти нового законодавства про міліцію. 17.25 — «День за днем». (Кіровоград). 17.50 — Мультфільм «Крилатий майстер». (Кіровоград). 18.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — «Сім кроків однієї дороги». Документальний фільм. 7.55 — За безпеку руху. 8.00 — Прем'єра документального фільму «Коло замкнуте». 8.20 — Фільм — дітям. «Стара фортеця». 7 серія. 9.25 — Прем'єра документального фільму «Куди пливе корабель...». 10.20 — Згадайте, браття, Русі славу. Музична програма. 10.55 — Прем'єра документального фільму «Це свобода». 11.25 — Художній фільм «Пізня ягода». 16.00 — Телестудії міст РРФСР. (Кіров). 16.25 — «Дивний метелик». Мультфільм. 16.35 — «За» і «проти». Школа і нультура. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Свято білого місяця. 18.15 — Міжнародні змагання з рок-н-ролу. 19.00 — Вечірня назва. 19.15 — На IX Міжнародному конкурсі імені П. Чайковського. 19.55 — Ігри доброї волі. Волейбол. Жінки. Збірна Перу — збірна КНР. 22.00 — Олександр Сокуров та його фільми.

субота

21 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — Свято народної пісні. 8.05 — Мама, тато і я. 8.35 — Живи, Земле! 9.35 — «Партнер». Комерційний вісник. 10.05 — «Веснянкувателі». Литовський телефільм. Прем'єра. 11.25 — «Бурда моден» пропонує. 11.55 — Переможці. 12.55 — Мультфільми. 13.20 — «Модест з роду Мусоргських». Фільм-концерт. 14.30 — Політичні діалоги. 15.30 — Фільми М. Губенка. «Заборонена зона». 17.00 — Міжнародна панорама. 17.45 — Прем'єра документального телефільму «Посвячення». 18.00 — Ігри доброї волі. Марафон. Чоловіки. 19.20 — Мультфільм. 19.30 — Пісні О. Барікіна. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Сімейна телевіторина. 21.50 — Виступає ансамбль «Пламя». 22.00 — Ігри доброї волі. Спортивна гімнастика. Плавання. 0.45 — ТSN. Телевізійна служба новин. 1.10 — «Народжена революцією». Телефільм. 6 серія. 2.40 — Навколо сміху.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — На хвилі дружби. 10.35 — В об'єктиві тварини. 11.05 — «Бал на сцені». 12.05 — «Спадщина». 12.55 — Новини. 13.10 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм із субтитрами «Метічка» звір морський. 14.35 — Музичний фільм «Фантазія». 14.55 — «Доброго вам здоров'я». 15.40 — Музичний фільм «Фрески». 16.55 — Реклама. 17.00 — Суботні зустрічі. 18.30 — Міжнародна конференція з прав людини. 19.00 — Концерт. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Перлини душі народної. 20.40 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Екран зарубіжного фільму. Художній фільм «Діагност з Новолипи». 22.25 — Вечірній вісник. 23.05 — «Музичний монітор». Ансамбль «Новий день».

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — «Оранжеве горілко». Мультфільм. 7.35 — Прем'єра науково-популярного фільму «Фламінго». 7.50 — «Семеро солдатиків». Художній фільм з субтитрами. 9.00 — Ігри доброї волі. Спортивна гімнастика. Плавання. 12.25 — «Аргонати». Мультфільм. 12.45 — Прем'єра документального телефільму «Життя і смерть громадянина Чепікіна». 13.25 — Колаж. 13.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 15.55 — Ігри доброї волі. Волейбол. Жінки. Збірна США — збірна СРСР. 16.55 — Марафон. Чоловіки. 18.00 — «Останній кидок». Художній телефільм. 18.50 — «Сибір на екрані». 19.00 — Вечірня назва. 19.15 — Російська мова. 19.45 — Кінофестиваль «Приз глядацьких симпатій». Прем'єра документального телефільму «Неділлі діти». 20.00 — Час (з сурдоперекладом). 20.40 — Меридіани дружби. II Всесоюзний фестиваль польської пісні. 22.10 — Прем'єра документального фільму «Почути музику». 22.40 — Нічний сеанс. Короткометражні художні телефільми «Лимонний торт», «Піропювачі гір», «Три жінки». 23.35 — «Співає». Художній телефільм.

неділя

22 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

7.00 — Спорт для всіх. 7.15 — Ритмічна гімнастика. 7.45 — Ти-раж «Спортлото». 8.00 — З ранку раненько. 9.00 — На службі Вітчизни. 10.00 — Ранкова розважальна програма. 10.30 — «Намало світу». Альманах. 11.30 — «Здоров'я». 12.15 — Педагогіка для всіх. 13.15 — Мультфільм. 13.45 — Сільська година. Панорама. 15.00 — Урочисте відкриття Ігор доброї волі. 17.00 — З Юрмали в Ялту. Про майбутній V Всесоюзний конкурс молодих виконавців естрадної пісні «Ялта-90». 17.25 — Мультфільм. 17.35 — «Марафон-15». 19.05 — Наш улюблений детектив. Кіноконцерт. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Думки про вічне. Недільна моральна проповідь. 20.55 — «Беноні і Роза». Художній телефільм. 1 серія. (ТВ Норвегії). Прем'єра. 21.55 — Ігри доброї волі. Академічне веслування. Плавання. 0.40 — «Народжена революцією». Телефільм. 7 і 8 серії. 3.28 — Сходина до Парнасу.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 10.20 — Ритмічна гімнастика. 10.50 — «Ліни від зради». Вистава. 12.45 — «Урок без дзвоника». Експериментальна школа мистецтв у с. Вільшанки на Республіканське телебачення. 13.15 — Новини. 13.30 — Б. Бріттен. Сюїта. 13.45 — Для дітей «Канал «Д»». 15.15 — Ви нам писали. 16.00 — Служба солдатська. 17.00 — Село і люди. 17.30 — Фільм-концерт «Барнарола». 17.50 — Екран зарубіжного фільму. Художній фільм «Райська яблуня». 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Телеспортарна. 20.35 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Молодіжна студія «Гарт». (Виключення Кіровограда). 22.30 — Вечірній вісник. 23.00 — Музичний монітор «І знову Боні М...».

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — На зарядку ставай! 7.15 — «Батьки і діди». Художній фільм з субтитрами. 8.35 — Населенню про цивільну оборону. Кінопрограма. 9.00 — Колаж. 9.05 — Світ, в якому ми живемо. Фільми режисера М. Соосаара. «Час», «Однорічка», «Життя без...». 10.00 — Ігри доброї волі. Академічне веслування. 11.20 — Екранізація творів М. Гоголя. «Вечори на хуторі біля Диканьки». 12.45 — Прем'єра документального телефільму «Мертва хвиля». Із циклу «Земля тривоги нашої». 13.15 — Колаж. 13.20 — Народні мелодії. 13.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 16.00 — Планета. Міжнародна програма. 16.55 — Ігри доброї волі. Марафон. Жінки. 19.30 — Вечірня назва. 19.45 — «Спогади про Ю. Вреську». Науково-популярний фільм. 20.00 — Час (з сурдоперекладом). 20.40 — Прес-клуб.

ЩО НАМ РОЗПОВІСТЬ НІЧНЕ СВІТИЛО?

На сцені залитої сонячним сяйвом чаші Зеленого театру, який знаходиться у парку імені Т. Г. Шевченка міста Одеси, сидів за столиком симпатичний чоловік з інтелігентною чорною борідкою і розповідав про можливості подальшого розвитку нашої країни, про чорну та білу магію, про участь зірок у долі людини. Так розпочався один з чотирьох виступів астролога Павла Глоби, які відбулися 23—24 червня у веселому й найдемократичнішому місті Одесі.

На цей раз йшла мова про місячний календар, який більшою чи меншою мірою, залежно від часу народження, впливає на життя кожної людини. Але вдалося астрологу й встигнути відповісти на численні письмові запитання, хоча записки лежали на столі перед ним такою ж чималою гіркою, як і квіти. Бажаючи знати й про особливості збирання лікарських рослин, адже без таких знань зібрані трави зберігають не більше 1/5 частини своїх лікувальних властивостей.

«А тепер, панове, — говорить П. Глоба, — я розповім вам про місячний календар, щоб ви могли більш вдало планувати своє повсякденне життя. Місячний календаром дуже легко користуватися, для цього досить придбати звичайний відривний календар».

Оскільки в цей день мені випала честь сидіти на паркані Зеленого театру, сховавшись від надто щедрого сонця у гостинну тінь могутнього клена, то цю розповідь про вплив Місяця на наше життя й самопочуття я вирішив переповісти читачам «Молодого комуняра», гадаючи, що отримана краплина стародавніх Знань може знадобитися кожному.

Отже, увага!

Кожний місяць розділяється на 4 фази. Кожна з них продовжується 7 1/4 доби:

- I — новий місяць;
- II — перша чверть місяця;
- III — повний місяць;
- IV — остання чверть місяця.

День переходу однієї фази в іншу — критичний. Загострюються хронічні хвороби, частішають катастрофи, самогубства, всілякі неприємності. Особливо небезпечні фази, пов'язані з затемненнями. Критичними будуть дні 22 липня (та напередодні), а також 6—7 серпня.

Треба пояснити, що ж таке місячний день. Наприклад: 1-й день місяця — з нового місяця і до першого сходу Місяця; другий починається зі сходу Місяця і закінчується його сходом наступного дня, і так далі. Критичними будуть дні нового місяця та по два дні перед ним та після нього. Це так звані «дні Гекати». Геката вважалася богинею магії, зв'язаної зі зворотнім боком Місяця. Цей час несприятливий для завершення справ. Дні Місячної Дороги вважалися улюбленим часом для чаклунів та відьом.

Отже, перший день місячного календаря. Його символи — жаровня, світильник, піч. У цей день не варто здійснювати нічого суттєвого з своїх планів. Треба очищати свої думки. Рекомендуються тиша, мовчання, а також планування справ.

Другий день. Символ — риба. Протипоказано голодувати. За думкою астрологів, краще утримуватися від надто активної праці. Потрібне добре харчування. Ефективним буде лікування травами. Ні в якому разі не слід вдаватися до будь-яких надмірностей, треба робити все поступово.

Третій день — новий місяць. День активний. Символи — леопард, барс. У цей день треба починати нові справи. Може статися багато несподіванок, перезагажень. Дуже несприятливий для людей з малорухливим способом життя. Найчастіше у день третій народжуються воїни. Багато нових сил та енергії для початку нових справ, для фізичних тренувань.

Четвертий день. Символ — дерево пізнання. День спокус. Можете побачити віщі сні. Якщо у снах приходять померлі предки, то це значить, що ви знаходитеся під їхнім захистом. Рекомендуються поминати предків. Успішними будуть також закладна будівництво, сімейні справи. Протипоказані знайомства, групова робота. Це день розкриття таємниць, які

людина носить у собі. Стародавні мудреці вважали його підходящим для молитви.

День п'ятий. Єдинорог. День пристрастей, агресії, пов'язаної з чужою волею. Він добрий для людей, котрі мають свою життєву програму, зручний для переходу на іншу роботу. Якщо ви почнете справу — треба безупинно йти до кінця у її здійсненні.

Шостий день. Міст, райдуга. Сильне реагування на групові контакти. Народжуються провідники космічної енергії. Добре робити дихальні вправи. Вдаються знайомства, групові справи. Древні вважали, що у день шостий на хмарах можна побачити космічну інформацію — символи подій, які здійсняться у майбутньому.

Сьомий день — півень. Активний. Боротьба, захист справедливості, добре вдається захист від порчі.

День восьмий. Птах Фенікс. Творче відродження. Активний день непередбачених подій, зручний для здійснення авантур. Не можна мати справи з водою. Не рекомендується купання, так само, як у четвертий день не можна рубати дерева.

Дев'ятий — пов'язаний з Дияволом. Символ — кабан. Обман, спокуса, отруєння і т. ін. Народжуються нещасні люди, а також люди, схильні спокушатися. У цей день народився Сталін.

Десятий. Фонтан. День, пов'язаний з традиціями, з родом. Відбувається включення кармічної пам'яті. Добре вступати в шлюб, зав'язувати міцні відносини.

Одинадцятий. Символ — корона. День, пов'язаний з кундаліні — сексуальною енергією, енергією космосу. Голодування, очистка організму. Пов'язаний зі стихійними силами. Буває днем несподіванок, критичних ситуацій. Краще займатися практичними справами.

Дванадцятий день. Чаша. Зв'язок з серцем. Створення духовної спільності, товариства, сім'ї, колективу. День високих ідей, милосердної діяльності. Народжуються милостиві люди. Відбуваються включення космічної енергії. Сприятливий для кохання, творчості, таємниць, медитацій. Сні будуть віщими.

Тринадцятий. Колесо Сансари зі свастикою у середині — символ повторення, повернення «на круги своя», циркуляції крові. Повторюється те, що вже було, повертається рівновага. День сприятливий для роботи у колективі, контактів, навчання, для традицій. Але не треба завершувати розпочаті справи, здійснювати далекі подорожі, лікування.

День чотирнадцятий. Труба. Знання, першоджерело інформації. Очищення тіла, виведення шлаків. Заклик до чогось. Відшукати на ньому, звернути увагу на прикмети, представлений долею. День приносить щастя серйозним людям.

П'ятнадцятий. Символ — змія-спонукник, шакал, сатанський день. Робити людину такою, що вона легко піддається навіюванню, гіпнозу. Добрі наслідки дає голодування. У цей час відбувається більше злочинів. Можливі сексуальні спокуси, обмани. На Лисій горі відбувається Чорна меса.

Шістнадцятий день. Голуб. Повний місяць. Встановлення рівноваги, справедливості. Краще у такі дні не критикувати. Потрібен мир, комфорт, добрі родинні відносини. Якщо ви вступите у шлюб, то він буде вдалим. День приносить щастя людям поміркованим.

Сімнадцятий. Виноградне гроно. Цей день полюбляли вахханки. Сприятливий для тантри (сублімації). Секс, буяння несумблкованою енергією. Астрологи радять зосереджувати увагу на роботі. День, найбільш невадний для самотніх людей. Саме у такий вахханки розтерзали Орфея. Добре, якщо у вашому домі будуть свята, сміх, радість.

Вісімнадцятий день. Мавпа. Оманливий, мінливий, неправдивий. Ні в якому разі не планувати! Крім того, слід боятися за свій гаманець, ні в якому разі нікого не засуджувати (не судимі будете!). Не займайтеся самостійною практикою.

Дев'ятнадцятий. Павук. Критичний день, улюблений для магії. Депресія, туга самотності. Краще за все займатися медитацією, очищенням. Протипоказане пияцтво, погані звички. Знайомства цього дня будуть міцними.

День двадцятий. Орел — символ уряду, держави, державних справ, пов'язаних з порядком, системою, роботою. Треба набирати енергії, вчитись у природи. Присвятити свій час родовому гнізду, сім'ї, або аступу у шлюб; стрижіть волосся, ходіть у перукарню. Сильний зв'язок з космосом, як і в четвертий день. Але слід одночасно від чогось минулого відмовитися. Якщо у вас майже нема чого стригти — краще не стрижіться. Те, що у вас лишилось, краще підстригати на четвертий місячний день. Між іншим, раннє облісіння (до 25—30 років) вважається кармічним оскверненням. У такому разі треба очищатися від зла, відновлюючи зв'язок з космічною енергією, бо він у вас втрачений.

У двадцятий день можлива ваша апеляція на роботу, можуть проявитися організаторські здібності, закріплення, зміцнення вашої справи.

День двадцять перший. Колісниця з кіньми. Активний рух, пов'язаний зі справою. Матимуть успіх авантюристи, мандрівники і т. ін. Вдаються мандрівки, поїздки, першопроходження.

Двадцять другий. Слон. Таємничі знання. День, пов'язаний з мудрістю. Гарний для ачених. Рекомендуються медитація, зміцнення досягнутого.

Двадцять третій. Крокодил. Критичний, тяжкий день. Люди низького рівня інтелекту та моралі пред'являють до навколишніх підвищені вимоги. Вас пожирають. Зсервіди вас розпирають невідомі сили. Краще не вживати м'ясних страв. Можливі різні провокації, несправедливі звинувачення. Треба бути готовими до захисту.

Двадцять четвертий. Ведмідь. Тантрична енергія. Дім, сім'я, подружжя, відносини. Ефективне вивчення енергії тіла, розкриття таємниць знань. Сходження по службовій сходищі. Ні в якому разі не відступати у справах!

Двадцять п'ятий. Черепашка — священна тварина. Включення таємниць знань, пов'язане з природою, омивання, близькість до джерел. Нічого важливого краще не здійснювати, добре не бачити снів. Пробудження вищих сил. Найкраще для вас — усамітнення.

Двадцять шостий. Жаба. Зв'язок з алхімією. Хитра мудрість, спокушення своїми силами. Краще мовчати, утримуватися, відпочивати. Присвятити ваш час родині, домі, або творчому усамітненню.

Двадцять сьомий. Корабель, тризуб. Мандруйте, не сидіть вдома. Треба рухатися. Одержання одкровення, медитації.

Двадцять восьмий. Лотос, квітка. Розкриття організму. Відкритість світові, допомога. Найбільше сприяння вчителям, лікарям. Але краще не одружуватися, не розлучатися, не починати нових справ, бути спокійними.

Двадцять дев'ятий. Багатоголовий гідр. Космічна ілюзія майї. Чекайте провокацій, тяжких справ, астральних битв. Не можна вживати алкоголю, вдаватися до надмірностей, бо це ще збільшує можливість дезорієнтації, злочину. У справі треба йти до кінця. Можливі сімейні конфлікти.

Тридцятий. Лебідь. Короткий місячний день. Треба тільки закінчувати справи, не займаючись новими. Вам потрібні лоно сім'ї, обійття, очищення, підведення підсумків. Не треба мандрувати, багато рухатися.

Але цей день не завжди буває по місячному календарю. Тому велика кількість подій може перенестися у наступний місяць.

Запам'ятайте найкращі дні для лікування травми: дванадцятий та двадцять п'ятий. Вдалі дні для хірургічних операцій: 3, 7, 11, 14, 17, 21, 24-й місячні дні. Не бажано лягати на операцію на 9-й та 29-й дні.

На закінчення повідомляємо для зацікавлених, що найближчий виступ Павла Глоби відбувається 26 липня у місті Одесі. Там ви зможете одержати доповнення по місячному календарю. Книга «Місячний астрологія» П. І. Т. Глоби побачить світ у кінці 1990 року.

А всі ці відомості для вас записав Т. ЛЕОНІДОВ.

НЕДІЛЯ, 15 ЛИПНЯ

10.00 Мультфільми Діснея.
11.30 «Зоряні війни». США. 3 серія.
13.30, 17.30 «Школа злодіяства». Італія. 2 серія.
15.30 «Новий спортсмен». США. В головній ролі Шо Коцугі.
19.30 «Таємниця особи Борна». США. 2 серія.
21.30 «Ліцензія на вбивство». США. (Агент 007).

ПОНЕДІЛОК, 16 ЛИПНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Червоношкірий воїн». США. Вестерн.
13.30, 17.30 «Людина, котра вбила Сегана». Японія.
15.30 «Синдром «Омега». Фантастика.
19.30 «Шанхайський сюрприз». Детектив.
21.30 «Назад у майбутнє». США. Фантастика.

ВІТРОК, 17 ЛИПНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Поліючий за злочинцями». США. Вестерн.

м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71

П'ЯТНИЦЯ, 20 ЛИПНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Цар звірів». США. Пригодницький фільм.
13.30, 17.30 «Останній дракон». Бойовик.
15.30 «Без компромісів». США. Бойовик.
19.30 «Честь сім'ї Пріцці». 1 серія. Детектив.
21.30 «Барселіно». США. Комедія.

СЕРЕДА, 18 ЛИПНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Червоне сонце». США. Вестерн.
13.30, 17.30 «Бійка в Бетлкрік». Гонконг. Бойовик.
15.30 «Раш», Італія. Бойовик.
19.30 «Рокові ігри». США. Детектив.
21.30 «Ламаючи всі правила». США. Комедія.
10.00 Мультфільми.
11.30 «Дикий остров». США. Пригодницький фільм.
13.30, 17.30 «Молодий майстер Кунг-фу». 15.30 «Розорювачі». Бойовик.
19.30 «Слово поліцейського». США. Бойовик.
21.30 «Багатогранний варіант». США. Комедія.

СУБОТА, 21 ЛИПНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Втрачені скарби Сельви». 13.30, 17.30 «Колеса у вогні». США. Фантастика.
15.30 «Скапері». США. Фантастика.
19.30 «Честь сім'ї Пріцці». 2 серія.
21.30 «Ще один хлопчик». Комедія.
10.00 Мультфільми.
11.30 «Уілоу». США. Фантастика.
13.30, 17.30 «Дослідження». Бойовик.
15.30 «Дуель вертолётів». Бойовик.
19.30 «Китайський квартал». США. Детектив.
21.30 «Пірати в ефірі». Комедія.

«Молодой комуняра» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ (МДС).

На українському мові.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ (МДС).

БК 02412.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного, військово-патрістичного виховання — 4-66-79; культури, моралі та студентської молоді — 2-29-92; комсомольського життя та економіки — 2-04-84, 4-64-21; спорту — 4-64-21; учнівської молоді — 2-59-82; соціальних проблем — 4-66-79; фотолaboratorії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

В. о. редактора

І. КУЦЕНКО,

«Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ (МДС), м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 345.

Індекс 61103. Тираж 36 000.